

KRISLAI

Ar Vien Lietuviai Organizuojasi?
Mainieriai Užėmė Mažą.
Amerikos Kapitalistai Jieško Nica raguoji "Banditų".
Agitacijos Fondas.
Rašo P. V. Z.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
Išleina Kasdien Apart Nedėdlienių

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių Vieniokite! Jūs nieko Nepralaimėsite, tik Rėžėsiu, o Laimėsite Pasaulį!

No. 86 Telephone Stagg 3878 Brooklyn, N. Y., Utarninkas, Balandžio (April) 10, 1928 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVIII, Dienraštis X

Priešingai darbininkų judėjimui fašistuojanti lietuviai nuolat argumentuoja, kad vien tik lietuviai organizuojasi, o kitos tautos, girdi, visai nesiorganizuoja. Jie tai kalba tiksliai, kad atkalbinėjus darbininkus nuo organizavimosi. Pittsburgo mainierių konferencija, kurioje dalyvavo 1,200 delegatų, palaidojo tuos visus plepalus, kad amerikoni nesiorganizuoja. Angliakasyklose ar kitose industrijose dirba ne vien lietuviai, o organizatyvis darbas eina pirmyn. Tai tik nemato aklas bobinčiaus vergas ar fašistų tarnas.

Nors kartą angliakasiai užėmė užburta mažą, kuriuo kapitalistai su ugnies parduotuvėmis vadais buvo suveržę angliakasiaus. Darymas atskirų sutarčių, angliakasyklų pramonei yra ardimas ugnies ir pardavimas organizuotų darbininkų buržuazijai. Neorganizavimas neunių kasyklų yra rėmimas kapitalistų, kad laike streikų kapitalistai galėtų lengviau kovą laimėti, nes skebai papildo anglių rinką. Konferencijos išskeltas obalsis yra teisingas ir šventas. Kiekvienas darbininkas privalo remti.

Prašalinimas Lewis'o su visa šauka;

Mainierių streiko laimėjimas;

Organizavimas neorganizuoti mainierių;

Viena sutartis visai anglių pramonei;

Darbo Partijos organizavimas ir vienybė visos darbininkų klasės yra geri reikalavimai ir reikia vykinti gyveniman. Pakol visi mainieriai negalės kartu streikuoti ir kovoti, patol buržuazija kankins juos.

Suvenytų Valstijų kapitalistai siūnia kariuomenę į Nicaragą neva "banditų" gaudyti. Bet kodėl tie "geraširdžiai" negaudo banditus New Yorke, Chicagoj ir kituose miestuose, kur tankiai ir vienam kitam buržuju kuni nusuka sprandą? Juk laike rinkimų vieni kitus gengsteriai šaudo, dinamituoja ir ant laužų degina. Jiems ne banditai rūpi, bet pavergimas nicaragiečių, kurie priešinas Wall Strytui.

ADP. LF. naujasis Centro Biuras reikalauja finansinės paramos, kad geriau galėtų veikti. Kiekvienam turi būti aišku, kad ir prie geriausių norų be finansų daug negalės nuveikti. Prieš Biurą stovi dideli darbai. Suvažiavimas nutarė budavoti ir stiprinti komunistinį judėjimą. Kiekvienas delegatas, dalyvavęs suvažiavime, neturi pasitenkinti, kad jis balsavo už naujus planus, bet sugrįžęs į koloniją privalo rūpintis, kad visi tarimai suvažiavimo būtų išpildyti. Išpildykime Biuro reikalavimus, kad negalėtų teisintis, jog niekas nerėmė ar kenkė. Paaukaukime po dolerį kitą ant pradžios. Delei dolerio netrukdykime veikimo.

Šiandien šitokios scenos yra paprastas dalykas Činijoje. Bėgyje pastarųjų kelių mėnesių reakciniai nacionalistai, kaip imperialistų agentai, išžudė tūkstančius Činijos revoliucinių darbininkų ir valstiečių. Tik šiomis dienomis Kantone nužudyta suvirš 300 darbininkų. Bet nepaisant kruvino teroro, Činijos darbininkai ir valstiečiai toliau tęsia revoliucinį darbą.

Bedarbis Pardavė Savo Čeverkykus, kad Nupirkti Maisto Šeimynai

LOS ANGELES, Cal. — Moterei su kūdikiu badaujant, bedarbis vyras, neturėdamas nei cento nupirkti maisto, nunešė pas šiauciu savo apynaujus čeverkykus ir pardavė už 35 centus — tiek tegalėjo gauti. Ir už tuos pinigus nupirko šiek tiek maisto savo badaujančiai šeimynai.

Sumušė Nosį Bedebatuojant

BELFORT, Francija. — Laike rinkimų kampanijos debatu parlamento atstovas Andre Miellel sumušė nosį Andre Tardieu, viešųjų darbų ministeriui.

MAHANAY CITY, PA.

Anglys Užgriuvo Du Lietuvius Balandžio 4 d. Readingo kompanijos kasykloje, užgriuvo du lietuvius Antaną Saveikonį, 40 m., ir Juozą Aleksandravičių, 25 metų. Tiek daug anglių (smulkių) ant jų užgriuvo iš viršaus, kad ėmė apie dvi valandas iki darbininkai išėmė lavonus.

A. Saveikonio moteris mirė septynios savaitės atgal, o dabar ir ji užmušė kaskloje. Liko trys kūdikiai-našlaitėliai. Vaikutis šešių metų, mergaitės — viena 10, kita 12 metų.

J. Aleksandravičius buvo nevedęs — gyveno pas tėvus. S. V. Ramutis.

Kolonijose tankiai delei asmeninių kiverių silpnesni nariai pasitraukia iš organizacijų ir veikimo. Tas yra pas vyrus, pas moteris dar daugiau. Į žmogaus asmeninį gyvenimą niekam nereikia kištis. Į organizacijas visai nereikėtų įsileisti asmeninius kiverius. Kartais neturėdami ką rimtesnio svarstyti pradeda vienas kitą kandžioti ir paskui gerai susipeša. Tas tik parodo vien silpnbę. Galima kartais pasibarti, bet nėra reikalo trauktis iš organizacijos.

Kai kur draugai per daug priešams nusileidžia, o dar kitur net pataikauja. Kitur net kunigai lando postubas ir gązdina darbininkus. Tokiems drašuoliams reikėtų duris parodyti. Pakas pataikavimas bei nusileidimas yra peiktinas.

UOLIAI RENGKIMES MASINIAI APVAIKŠČIOTI DARBININKŲ ŠVENTĘ—PIRMAJĄ GEGUŽES

Artinasi viso pasaulio darbininkų šventė — Pirmoji Gegužės. Visur miestuose ir miesteliuose mobilizuokime minias darbininkų, kad masiniai ja apvaikščioti. Šiais metais Amerikoje šiaučia aštri klasių kova: streikai, algų nukopojimas, bedarbė, lokautai, valdžios ir kapitalistų puolimas ant organizuotų darbininkų darbo unijų. Darbininkų minios turi būt išjudintos organizuoti ir kovoti.

Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partijos Lietuvių Frakcijos Centro Biuras ragina visas frakcijas, visas mūsų broliškas ir kitas lietuvių darbininkiškas organizacijas visur, kur tik galima, apvaikščioti Pirmąją Gegužės bendrai su Darbininkų (Komunistų) Partija. Neskaldykite spēkų, bet mobilizuokite jas į daiktą, idant apvaikščiojimas būtų reikšmingas, pasekmingas, masinis, pilnas ehtuziazmo.

Kur negalima rengti bendrai su Darbininkų (Komunistų) Partija, ten lietuviai darbininkai vieni arba susiję su kitų tautų darbininkais privalo surengti Pirmos Gegužės apvaikščiojimą.

Draugai ir draugės, visi uoliai veikime, idant Pirmos Gegužės apvaikščiojimas visur būtų kuopasakmingiausias.

ADPLF Centro Biuras.

Pasaulinis Karas Kaina—Sugavo Septynis Turtinuo 37,000,000 Gyvasčių gujų Grobėjus Chicagoj

PARYŽIUS. — Pasaulinis karas, kurį surengė imperialistai, kainavo arti 37,000,000 žmonių gyvasčių, sulg paduotų skaitlinių brosiūroj, kurią išleido Jaques Seydoux ir Robert Lange, delegatai Tautų Lygos komiteto. Jie apraškia, kad kuomet pačiame kare viso žuvo 10,135,000 gyvasčių, sumažėjimas gimimybės iš priežasties karo siekė 20,850,000, gi civilijų žmonių mirtingumas padidėjo iki 6,016,000.

Brošiūroje nurodoma, kad penkiasdešimt penkios tūkstos kurios sudaro Tautų Lygą, turi viso gyventojų 1,400,000,000.

Vėl Komunistų Proklamacijos Kaune

Kaunas. — 20 d. kovo išplatinta daug komunistinių proklamacijų Kaune. Nepaisant teroro, komunistai darbuojasi.

Atgarsiai Tauragės Bylos

Sąryšy su Tauragės sukilimu, asmenims įtartiems dalyvavime tardymas esąs baigtas. Tiesos būsią traukiama dar apie 60 asmenų; iš jų apie 40 esą pasislėpę ar pabėgę užsienin. Dabariniū metu einas tardymas Alytaus sukilimo dalyvių.

CHICAGO. — Cia tapo suareštuoti septyni asmenys, kaltinami pagrobime Thomas Gaynor, viešbučio savininko, su tikslu išreikalauti \$100,000 už jo paleidimą. Policija sako, jog trys iš jų prisipažinę, kad jų šauka turėjo išdirbus planus pagrobimui Chicagoj kelių desėtkų turėję, už kuriuos būtų galima surinkti iki \$1,000,000 už paleidimą.

Kunigaikštis Radvila Atgauna Savo Dvarus

KAUNAS. — Pastaruoju laiku žem. ūkio d-tas pasirašė sutartį, kuria kun. Radvilai išnuomuojuama virš 700 hektarų žemės, kurią jis valdė ir anksčiau. Išnuomuoja 24 metams.

Kiek Gyvulių Paskersta Lietuvoj

KAUNAS. — Pernai visoj Lietuvoj skerdyklose buvo paskersta: ragocių 61,941, veršių 56,805, kiaulių 25,527, avių 32,021, ožkų 282 ir paukščių 24,450.

Asheville, N. C. — Cia rengiamasi karališkai pasitikti N. Y. valstijos gub. Smith, kuris atvyks seređoj vakacijoms.

Socialistas Žydas Suareštuo-tas už Apgavimų Šerų Pardavinėjimą

PHILADELPHIA. — Bernard Bichofsky, pagarsėjęs vietos žydų darbininkų judėjime, kaip reakcionierius socialistas ir manadžerius "Forward" skyriaus Philadelphia, tapo suareštuotas Detroito už piniginę suktybę Philadelphiaj. Jis dabar pasodintas kalėjiman.

Jis suorganizavo namų ir paskolos asociaciją, kuri pardavinėjo šėrus darbininkams. Kuomet finansinis burbulas trūko, ponas Bichofsky pabėgo į Detroitą. Policija ilgą laiką jo jieškojo ir pagalos sugavo.

Du Vadai Pasitraukė iš Trockio Opozicijos

MASKVA. — "Pravda" atspausdino Antonovo Ovsejenko laiška, adresuota Stalinui baland. 4 d., ir ištrauką iš Krestinskio laiško Jaroslavskui, kuriame jie pareiškia, jog jie nutraukia ryšius su Trockio opozicija, ir prisipažįsta, jog jie buvo klaidingi.

"Pirmiausia aš turiu jums pasakyti, kad aš dabar aiškiai matau, kaip klaidingas aš buvau," rašo Ovsejenko.

Krestinskis savo laiške pažymi, jog jis organizacijai neturėjo ryšių su opozicija, bet ideologiniai buvo su ja. Dabar jis nutraukia ir tuos ryšius ir trokšta sugrįžti į Komunistų Partiją ir veikti.

Sovietų Nota Francijai

MASKVA. — Sovietų valdžia per savo ambasadorių Paryžiuje, V. Dovgaleskį, įteikė Francijos užsienio reikalų ministerijai notą, primenant, kad Francija dar nedavė atsakymo į Sovietų paklausimą kovo 24 d. apie Francijos užvestą bylą Amerikoje "užgriebimui" Sovietų aukso, kuris tuo laiku buvo New Yorke. Reikalauja tuojaus duoti paaiškinimą.

SUĖMĖ SANDINO BROLIŲ GUATEMALA. — Cia tapo suareštuotas Socrates Sandino, brolis nicaragiečių sukilėlių vado Augustino Sandina. Jis vyko iš New Yorke į Nicaragą pas savo broli.

POLICIJA AŠARŲ BOMBOMIS ATAKAVO MOTERIS IR VAIKUS

"Jūs Nesustabdysite Masinio Pikietaavimo," Šaukia Streikierių Moterys į Ministerio Mellono Policiją

PITTSBURGH, Pa. — Perėitą subatą streikuojanti mainieriai, jų pačios ir vaikams surengė masinę pikietaavimo demonstraciją prie Montour No. 10 kasyklos, Library, už 15 mylių nuocia. Ta kasykla priklauso Pittsburgh Coal Kompanijai, kurios valdonu yra izdo ministeris Mellon. Kompanijos policija buožėmis ir

ašarų bombomis atakavo pikietautojus. "Jūs galite įgrūsti mus į kalėjimą," pareiškė moteris Christine Dolence, "bet jūs nesustabdysite masinio pikietaavimo."

Masinis pikietaavimas pradėjo smarkiau plėstis po to, kaip Pittsburghe mainierių unijos gelbėjimo konferencija šį kovos būdą užgyrė laimėjimui streiko.

400,000 Vaikučių Reikalinga Valdžios Pagelba

WASHINGTON. — Kad suvirš 400,000 vaikučių šioj šalyje būtina reikalinga valdžios pagelba iš priežasties bedarbės, mažų algų ir tėvų nesveikatos, tatau pripažįsta net ir valdžios Darbo Departmentas, kuris paskelbė savo raportą.

SINCLAIRIS MANO, KAD BUS IŠTEISINTAS

WASHINGTON. — Pirmadienį cia prasidėjo aliejaus smugelninko H. Sinclairio teismas. Jis kaltinamas suokalbyje su Albert Fall apsukti Jungtinių Valstijų valdžią. Sinclair išsireiškė, jog jis turi viltį, kad bus išteisintas.

Klaniečių Teisme Iškeliamas Faktai Apie Žmogžudystes

PITTSBURGH, Pa. — Cia klaniečių teisme iškeliamas aiškė bjauriausi klaniečių papildyti darbai.

Klaniečių organizacija patraukė teisman penkis Pennsylvanijos piliečius, prašalintus iš klaniečių organizacijos, norėdama išgauti nuolatinį indžionkšius už audimui tiems asmenims rinkti pinigus varde klaniečių organizacijos ir toliau test naujų narių priminėjimo darbą. Patraukti teisman sako, jog jie yra pilni organizacijos nariai; prie to jie deda pastangas gauti "recyveri" klaniečių organizacijai Pennsylvanijoje.

Gautą raštiškas paludijimas nuo D. C. Stephenson, kuris dabar sėdi kalėjime už žmogžudystę. Jis buvo žymus klaniečių vadas Indiana valstijoje. Jis savo liudijime kaltina klaniečių organizaciją žmogžudystėj, kurstyme minių prie maisto, kyšiu ėmimo ir kitokuose niekšiškuose darbuose.

Buffalo, N. Y. — Pereita nedėdlieni vagys surišo du sargus Hens-Kelly's Main Street departmentinės krautuovės, išsprogdino geležinę šėpa ir pasigriebė \$20,000 pabėgo.

Meksikos Kontr-Revoliucionieriai Užpuolė Turistus

MEXICO CITY. — Nedėdlieni, ant Cuernavaca vieškelio, už apie 20 mylių nuo šio miesto, šauka kontr-revoliucionierių katalikų, šaukdami "Lai gyvuojų Kristus karalius", sulaiškė apie 50 turistų automobilių ir prievarta reikalavo "paaukoti" kontr-revoliuciniam judėjimui. Nuo turistų atėmė pinigus ir brangiadačius.

PAGROBĖ PANELE IR JOS KRAITĮ

Šiomis dienomis Vilniaus Trakų apskirty Didžiųjų Kuskų sodžiaus ūkininkas Masalskis išvažiavo kuriam laikui su savo žmona viešnagėn. Namie pasiliko vieni vaikai, kurių vyriausia Marytė 17 metų.

Nesant namie tėvams, vieną naktį įsiveržė trys kaukėmis pasislėpę banditai ir pradėjo plėsti namus. Suterorizavę vaikus, ėmėsi šeiminkauti ir po keletos valandų prisikrovė daiktų išnyko kartu su vyriausiaja dukterimi Maryte. Sužinoję apie banditų užpuolimą tėvai nusiskubino namon ir neradę daug daiktų ir dukters pranešė policijos nuovadai. Sumobilizuota policija pradėjo ieškoti banditų. Galop jie buvo užtikti. Banditais pasirodė esą kito sodžiaus gyventojas Jonas Drikavičius, jo brolis ir dar vienas bernas. Pas juos rasta ir M. Masalskaitė, kuri policijai pranešė, kad nenorinti grįžti iš banditų pas tėvus.

Pagaliau paaiškėjo, kad įsimylėjęs Jonui ir Marytei, jos tėvai nė klausyti nenorėjo apie jų dviejų vedybas ir todėl Jonas nutarė riteriaus būdu parsigabenti mylimąją, ką ir padarė rades gera progą. Žinoma, "pavogtoji" dama nepamiršo paimti ir kraičio. Susidėjęs tokioms aplinkybėms, policija pasirodė neberekalinga ir paliko jauną porą ramybėje.

"Vilniaus Aidas"

Laisvė

LITHUANIAN DAILY
Published by
Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

Per year \$6.00
Foreign Countries \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

IVAIRIAIS DIENOS KLAUSIMAIS

Henry Fordas ir Bedarbė Amerikoje

Amerikos automobilių išdirbystės karalius, Henry Fordas, šiuo tarpu trunkosi Anglijoj, biznio reikalais, be abejonės. Tas mums nesvarbu. Įdomu tas, ką jis pasakoja Anglijai apie dabartinę padėtį Amerikoje. Vos iškėles iš laivo koją Londone, Fordas užgiedojo laikraščiu korespondentams, kad Amerikoje mes turime geriausius laikus, didžiausius gerbūvį. Bedarbės jokios nėra. Girdi, tik tie nedirba, kurie yra tinginiai iš prigimties ir dirbti nenori.

Amerikos laikraščiai šita Fordo išradimą plačiai išbubnijo. Juk taip kalba ne koks idiotas iš beprotnamio, bet Henry Fordas, savininkas milžiniškų fabriku, geležinkelių, kasyklų ir tt. Taip kalba Fordas, kurio "lize" užėsi kiekvienam pasaulio kampelyje ir kuris yra rokuojamas turtingiausių žmogum pasulyje.

Šita Fordo beprotystė apie gerbūvį Amerikoje puikiai parodo, kaip Amerikos nusipenėjusi buržuazija žiūri į darbininkų klasę. Jo lūpmis šneka visas kapitalizmas. Ir tai koks bjaurus pasityčiojimas iš milijonų vargdenių, kurie iš prakaito kaktos savo ima sau maistą.

Jau net valdiškos įstaigos pripažįsta, kad apie 4,000,000 darbininkų negauna darbo. New Yorke ir kituose didmiesčiuose alkanų armijos skaitomos tūkstančiais ir maitinasi išmatomis. Paskendęs aukse ir pertekliuje Fordas sako pasauliui, kad šitie milijonai amerikonių yra tinginiai, išsigimėliai, valkatos, kurie tetinka šiukšlynui.

Ir taip Amerikos kapitalistai niekias ir ant juokos status darbininkus, kol tie darbo milžiniai paims juos už apykaklės ir taip papurty, kad jie ne tik staugs, bet ir cyps. Tik Amerikos "lapkričio revoliucija" parodys Fordams, ką gali nuveikti "tinginiai" ir "valkatos".

Bonita, Mendola ir Moleski

Is Wilkes-Barre pranešama, kad neužilgo ten įvyks teismas trijų italų mainierių — Bonita, Mendola ir Moleski. Jų gyvybei grūmoja pavojus, nes jie kaltinami nužudyme tulo Frank Agati, mušeikos ir reaktionių įrankio kovoje su progresyviais mainieriais. Agati nudėjo Bonitas, kuomet Agati išsitraukęs revolverį taikė paguldyti Bonitą. Kiekvienas žmogus turi teisę ginti savo gyvybę ir laimingas tas, kuris spėja pakloti užpuolika. Jeigu Bonitas būtų lukterėjęs nors viena sekunda, tai jis jau senai būtų kapuose, o Agati įieškotų daugiau nekaltų aukų, toliau terorizuotų mainierius, kurie priešingai savo reaktiniam lyderiams Mendola ir Moleski yra kaltinami suokalbyje nužudyt

dyti Agati. Vadinasi, visiems trim grūmoja mirties baismė, jeigu teisme būtų pralaimėta. O kova už jų gyvybę labai sunki. Jie yra darbininkai, vargšai. Juos remia tikta Amerikos progresyvis darbininkų judėjimas su komunistais priešakyje. Visos kitos spēkos prieš juos. Ne tik valdžia juos persekios ir stengsis pasiūsti ant kartuvių, bet ir unijos Lewis'o mašina, kuriai Agati ištikimai tarnavo, kaip mušeika ir teroristas, padės jų atsikratyti.

Kai šitaip dalykai stovi, tai susipratusiems darbininkams reikia kietai suglausti eiles ir duosniai ir uoliai prisidėti prie gynimo trijų darbininkų. Jų gyvybė darbininkų klasės rankose.

Wilkes-Barre susiorganavo Bonita-Moleski-Mendola Gynimo Komitetas, kuria artrasas yra: Coal Exchange Building, Room 513.

Chinijoj Revoliucija Dar Gyva

Kaip nesiaustų Chinijos buržuazija, kiek darbininkų ir valstiečių jina nežudyti, tačiau vis tiek pačios revoliucijos nepajėgia amžinai užsmaugti. Vėl pradeda atieiti žinių, kurios sako, kad Chinijoj aplinkui Cantona ir Swatową organizuojasi raudonoji gvardija ir užkariauja miestus. Kruvinasis Chiang Kai-shekas labai susirūpinęs. Darbininkai ir valstiečiai neduoda jam ramybės. Jis norėtų parduoti visa Chiniją Europos imperializmui, o čia ant kelio stovi revoliucinė liaudis.

Ar gali būt Chinijoj ramybė? Ar gali Chinijos sužvėrėjęs buržuazija visiskai užsmaugti revoliuciją? Ne, negali. Ekonominės nepakeliamos sąlygos verčia darbininkus ir valstiečius griebtis už ginklo ir gintis nuo priešų. Jų daug krinta kovoje. Jų daug išžudo kai-shekiniai budeliai. Bet jie kovot vis tiek turi. Juk jiems vis tiek reikia mirti, jeigu ne nuo priešų kulka, tai iš bado. Tai jau verčia žūti kovoje, negu eisti bado giltinėi palengva pasmaugti.

Antra, Chinijos liaudis mato kruvinųjų generolų išdavystes. Jina mato, kaip jie krašta parduoda Anglijai, Amerikai ir Japonijai. Todel kova už darbininkų ir valstiečių galią Chinijoj yra kova už šalies nepriklausomybę nuo Europos ir Amerikos imperializmo. Proletarinė revoliucija tuo pačiu kartu yra dar ir nacionalistinė revoliucija. Ir tai revoliucijai lemta laimėti — gal negreitai, gal tik už kelių ar keliolikos metų, bet laimėti jina laimės.

Kaunas. — Kauno miesto valdyba galutinai padarė užsakymą vandentekio ir kanalizacijos vamzdžiams užpildyti. Vamzdžiai bus perkami iš Londono, kur su firma tuo reikalu jau susitarta.

KAPITALO KONCENTRACIJA PO KARUI

Vienas iš daugiausia pastebimų požymių po karo Europoj yra smarkus kuopimasis (koncentracija) kapitalo.

Zinoma, kad ir prieš karą atskirų pramonių imonės jungėsi į trustus bei sindikatus, kur atskiro imonės nors ir susijungdavo, tačiau jos iki tam tikram laipsniui dar pasilaikydavo kiek nepriklausomybės.

Dabar jau mes turim Europoj reikalą su kombinacijomis, arba, kaip kad priimta vadinti, koncertais, kur susijungusių pramonių nepriklausomybė visiškai pasinaikina ir tvarkymas bei vadovybė tenka neskaitlingai grupei galingiausių kapitalistų.

Vokietijos pramonės tyrinėjimas parodo, kad įvairios pramonės šakos viena po kitai smunka kontrolėn vienai iš turtingiausių kapitalistų grupių.

Prieš karą jungėsi tos imonės, kurios gamino maž daug vienokias prekes, o į dabartinius koncentrus sutraukiama įvairios pramonės šakos, kurios, rodosi, neturi nieko bendro tarp savės.

Paimsimė, pav., Vokietijos Simens-Rhein-Elbi-Schuk e r t o Susivienijimą, kuriame didžiausią intaką turi Stinnes. Šis milžiniškas koncentras susideda iš dvejų stambių kompanijų, būtent Rhein-Elbi kompanijos ir Simens-Schukert kompanijos. Pirmoji susidaro iš susijungimo šešių stambių kompanijų, gi antroji iš trijų taip pat labai stambių kompanijų. Kaip sekėmė šitų įvairių besijungimų, Simens-Rhein-Elbi-Schuk e r t o koncentras dabar savo kontrolę turi anglies kasyklas, geležies liejyklas, plieno išdirbystę, mašinų fabriku, popieros fabriku ir tt.

Dar įdomesnį yra Stinneso interesi, kurie randasi to pono absoliutėj kontrolėj. Tas kapitalistas lyg koks rinkikas viską ima, kas tik jam ant kelio pasipalioja. Ruha srityje jani priklauso anglies kasyklos, Hamburge aliejaus fabrikai ir transporto imonės, Potsdamė krutaminų paveikslų gamyba, dar kur ten odo išdirbystė, Berlyne ir Vienoj laikraščių ir knygų spaustuvs; sianrinėj Vokietijoj jam priklauso daug dvarų; Austrijoje vienoje turtingiausioj kompanijoj jis turi daug sėrų; Čecho-Slovakijoj jam priklauso cukraus fabrikai, Švedijoj laivų statyba, Neapolj, Italijoj, — aluminos fabrikas.

Zodžiu sakant, nėra pramonės, kuriai negrėstų pavojus iš Stinnes pusės. Ne tik privati- nės imonės smunka Stinneso kišeniun; jisai stengiasi paimti ir taip vadinamą valstybinę pramonę, kaip kad tulas anglies kasyklas ir geležkelius. Judėjimas už atėmima gelžkeliių iš valstybės globos eina ne tik Vokietijoj, bet ir Austrijoj, Čecho-Slovakijoj ir Belgijoj. Amerikoj ir dabar geležkeliai priklauso privatiems kompanijoms.

Amerikos kapitalo koncentracija pasireiškia pavaldė trustų, kaip kad Zibalo Trustas, Plieno Trustas, Transporto Trustas ir tt. Šitie trustai yra taip galingi, kad jie viešpatauja ne tik pramonim, bet ir politiniam Amerikos gyvenimui. Amerikos ir Vokietijos pavyzdį seka ir kitos kapitalistinės šalys. Ypatingai Francijoj sunkioji gamyba grupuojasi apie Schneiderio-Creusoto grupę. Anot "Manchester Guardian", per daug laiko užimtu išskaitluoti įvairias pramonės, kurios priklauso viršmėnetai grupei; jų yra 182. Smarki koncentracija eina rīdos (naugės) tarpinimo ir geležies išdirbystėje, kurios centru yra Comite des Forges koncentras. Anot "Manchester Guardian", šitas koncentras yra galingiausia socialė ir politinė spēka visoj Francijoj.

Prieš karą individualizmas Anglijos pramonėje losė labai svarbią rolę. Tačiau karas ir Anglijoj žymiai pakeitė pramonės organizacijos formas. Dabar Anglijoj rīdasi tokių galingų koncentrų, prie kurių ne-

gali lygintis net garsusis Vokiečių Stinnes koncentras. Pavyzdžiui, geležies koncentras Didžiojoje Britanijoj pagamina tris ketvirtadalius geležies visoj šalyj. Pienininkystės pramonė veik visa pateko į vienos grupės rankas. Net ir valdžia pripažįsta, kad tasai koncentras dabar gali nustatyt pieno produktų kainas, kokias tik jis nori. Garsioji Viekers ginklų išdirbimo kompanija supirko didžiama sėrų motorų, drato ir elektros išdirbystėse. Weathwortho komp. kontroliuoja anglies kasyklas, geležies ir plieno fabriku.

Bankų sistemoj eina irgi pānasi koncentracija. Anglijos finansus dabar kontroliuoja 5 stambiausi Anglijos bankai. Belgija ir Italija taip pat neatsilieka nuo kitų šalių. Ir taip visur pramonių atskirumas, arba individualizmas gaista, visa pramonės kontrolė laipsniškai pereina į mažą skaitliu kapitalo tūzų. Kapitalo koncentracija yra visavietinis požymis, logininga kapitalistinės organizacijos plėtojimosi pasekmė.

Neatsižvelgiant kokiose formose ir kokių greitumu tasai kapitalo koncentravimasis eina, pamatinės to priežastys yra vienokios, būtent, kad nors dalinai prašalint pragaistingas tarpavines varžytines ir palaikyt kainų lygsvarą. Seniau neorganizuota gamyba prisvedavo prie pragaistingų krizių, sunaikindavo net istias pramonių šakas. Pirmiau pramonė kiek reguliudavo Prekybos Rūmai (Chambers of Commerce) Amerikoj, suorganizuoti tam tikslui. Bet kadangi pačioj gamyboj eina varžytinės už pirkiką, tai per tas įstaigas vis tiek negalima sureguliuot rinkas bei kainas.

Kuomet gamyba dar nėra kaip reikia sukoncentruota, pirklys lošia nemenką rolę, kaip tarpininkas tarp gamintojo ir vartotojo. Ne menka dalis viršvertės (pelno) tokiu būdu patenkta to pirklio kišeniun.

Koncernų tikslas yra šita tarpininką prašalinti ir visa viršvertė pasiikiti sau. Bet taitai padaryti galima tik tuomet, kuomet gamyba yra sukombinuota ir sukoncentruota vienos grupės rankose. Augščiausias technikos istobulimimas, naušiasių mašinų įvedimas taip pat nėra galima, kuomet nėra tvirtų organizuotų santikių pačioj gamyboj. Per daug rizikinga atskiram kapitalistui įdėti daug kapitalo technikos gerinimui, todel kad jis nežino, gal kitas toks jau kapitalistas neužilgo gali įsitaisyti dar gerresnes mašinas ir jo įguldymas kapitalas į mašinas tokiame atsitikime atneštų tik nuostolius. Todel taip ir trukdomas technikos progresas. Europa karu laiku techniniu progresu naujais išradimais visai nepasizymėjo. O Amerikoj, kur kapitalas tarpiau suorganizuotas, technikos progresas ėjo visu smarkumū, kas privertė ir Europos kapitalistų smarkiai koncentruotis, idant atsilaikyti prieš Amerikos kapitalą.

Dar viena svarbi priežastis, jani davę galimybes stambiam kapitalistam dar labiau praturtėti, tai karas. Karas buvo tai naujas šaltinis ūmaus jų pralobimo; ypatingai sunkioji pramonė, kuri gamino karui reikmenas, davė neapsakomū pelnū. Popierinių pirgių vertės puoliu taip pat pasinaudojo didieji kapitalistai. Po karui vėl prasidėjo atbudavojimas, atstatymo (rekonstrukcijos) darbas; žinoma, ir čia pasinaudojo daugiausia tie patys stambieji plėšikai. Todel ir nestebėtina, kad toks Stinnes į trumpą palyginamą laiką virto ketvirth turtingiausiu pasaulyje žmogumi. O Bosel, turtingiausias Austrijos bankierius, dabar skaitomas lygiu Rockefelleriui.

Apie kapitalo koncentraciją Amerikoj ir jo santikius su Europos kapitalizmu gal teks pakalbėti kita karta.

Darbininkų (Komunistų) Parija Kovų Sukuryje

Mainierių streike ir kovojė už išgelbėjimą mainierių unijos Amerikos komunistai yra veikliausias elementas. Tā visi mato ir tas visiems aišku.

Taip pat organizavime bedarbių tik komunistai uoliai darbuojasi. Kur neveikia Darbininkų (Komunistų) Partijos nariai, arba kur jų nėra, ten niekas nei nekalba apie bedarbių tarybų tvėrimą.

Tačiau Darbininkų Partijai sunku tuos visus darbus sekmingai vesti, nes jos eilės tebėra neskaitylingos. Mūsų armija tebėra permaža, o darbu labai daug. Vieni turi rimtai pagalvoti visi revoliuciniai lietuviai, kurie tebestovi už komunistinės partijos sienų. Mes šakomė: Draugai, jūs matote mūsų partijos veikimą ir pritariate jai. Bet to neužtenka. Jūsų vieta būti Darbininkų (Komunistų) Partijos eilėse.

Klausimai ir Atsakymai

Gerb. "Laisvės" Redakcija: Prašau atsakyti man į sekamus klausimus: Ar gali iš Amerikos sugrįžęs pirkti Lietuvoje žemės ir kokiomis išlygomis?

Ar ima juos į Lietuvos kariuomenę? Draugiškai, Noris Grįžti.

Atsakymas Jeigu Lietuvos pilietis, gal pirkti žemę be jokių specialių sąlygų. Bet jeigu Amerikos pilietis, tai turi gauti leidimą nuo ministro.

Taip, sugrįžęs Lietuvos piliečius fašistų valdžia ima kariuomenėn — tuos, kurie neturi 32 metų amžiaus.

LIETUVISKŲ SMALAVIRIŲ KELIAS

Chicago "Naujienu" Nr. 80 sveikinami Lenkijos menševikai ir pilsudėsniniai, kurie sumusė ir iš seimo išmetė komunistų atstovus. O to paties numerio apžvalgoje istiesiama ranka Argentinos "Balsui", kurį leidžia fašistai po komanda kruvinosios Smetonos valdžios konsulo Skinkio. Karščiausia agitacija varoma už fašisto Sirvydo kandidatus SLA valdybos rinkimuose. Kandidatuoją net du socialistai (Neviacas ir Bučinskas), bet socialistų "Naujienu" liepia už juos nebalsuoti. Jos stoji už tokią atvirą fašistą, kaip Danielius arba salinkyperis Kamarauškas.

SHENANDOAH, PA.

Stambi Auka Agitacijos Fondan. Bal. 3 d. Lyros Choras laike susirinkimā. Apart vietos vyokimo raportų, buvo ir delegato raportas iš Amerikos Lietuvių Proletary Meno Sąjungos 3-čio suvažiavimo. Nutarta užbaigti žieminį sezoną parengiant koncertą ir balių. Ta šauni pramoga įvyks gegužės 19 d., Eagles svietainėj.

Lyros Choras pilnai supranta ir įvertina svarbą samoningos darbininkiškos propagandos skleidimo ir todel didele balsu didžiama nutarė paaukoti iš izdo \$20.00 Agitacijos Fondui. Taipgi buvo prisidėjęs prie padengimo kelionės lešų delegatų ir priešfašistinių suvažiavimā. Už Lyros Choro gerus darbus samoningi darbininkai atsimoka skaitlingu atsilankymu ir choro parengimais. S. V. Ramutis.

"TEVYNĖ" DŽIAUGIASI IŠ BEGEDŽIŲ PROVOKATORIŲ DARBU

"Tėvynės" num. 13, redakciniam straipsnyje, teisinama visokios niekystės, daromos S.L.A. organizacijoje Pildomosios Tarybos šalininkų. Ponas Vitaitis žaunija, girdi, kam mane komunistai atakuoja, jog aš nesu rinktas į Pild. Tarybą, neigi kandidatuojū į ją. Vitaitis bene, "razumno" rolę vaidina. Juk visi SLA. samoningi nariai ir neatkuoja p. Vitaitį, kaipo Pild. Tarybos narij, bet kaipo tą elementą, kuris kur laka, ten ir loja, ir loja bjauriai. Juk tas patsai editorialas yra atkreiptas niekinimui klasiiniai susipratusių ir taip gerų ir teisingų SLA. narių! Juk ponas Vitaitis talpina visokius melus ir bjauriausius šmeižtus prieš komunistus ir taip samoningus S. L.A. narius, jiems neduoda vietos pasiteisinti! "Tėvynė" pavertė į fašistinai-tautiškos partijos organą. Vazinėje ir skaldė SLA. kuopas, imdamas tūkstančius dolerių iš organizacijos algos. Štai kodėl S.L.A. samoningi, pažangūs ir klasiiniai susipratę nariai smerkia p. Vitaitio "darbelius".

Nesurasdamas kitko prieš pažangiuosius SLA. narius, p. Vitaitis sako, jog SLA. 231 kuopos nominacijos buvo atmetos todel, kad kitų nomituotų kandidatų balsai buvo užrašyti del progresyvių. Ko del "Tėvynės" redakcija meluoja? Juk aišku, kad SLA. 231 kuopos balsus atmetė tik todel, kad tos kuopos nariai balsavo už darbininkus ir nedavė balsų Gegužio-Jurgeliūtės šalininkams.

Kad atmetus 231 kuopos balsus, pirmiausia begėdžiai, Pild. Tarybos šalininkai, padavė melagingą skundą, būk nemokantiems rašyti užrašinėjo kitai nariai, būk įvardyta tik pažangiųjų kandidatai ir kilokių nesamonių buvo tame skunde. Tada SLA. 231 kuopai pareikalavo nuo p. Jurgeliūtės, kad to melagingo skundo kopija būtų pridūta kuopai, kad kuopa galėtų atatin-kamai nubausiti melagius-skundikus. Pild. Taryba neišdavė skundo kopijos, tā padarė, kad išgelbėjus skundikus nuo bausmės, ir tuomil sulaužė dar kartą SLA. konstituciją; o išgalvojo naujus apkaltinimus.

Tuos naujus apkaltinimus paskelbė balsų skaitymo komisija, kurioje buvo ir taip vadinamo "SLA. Sargybos Komiteto" narys X. Strumskis. Aš atsakiau į tuos dumus ir melagingus apkaltinimus "Laisvės" num. 33. Ir dar kartą pareiškiu, kad ne kuopa atsako, bet Pild. Taryba, pavidinęs "SLA. Sargybos Komitetas" ir balsų skaitymo komisija del ten įvykusių "tribeilių" su balotais. Jūs, ponuliai, turite balotus ant savo rankų ir darote su jais, ka tik norite, kad tik atmetus balsų kuopų, kurios jau nebalsuoja už Gegužio-Jurgeliūtės kompaniją.

Jau nuo senai Pild. Taryba, "Tėvynė" ir tas fašistinis "S. L.A. Sargybos Komitetas" duoda visokias instrukcijas begėdžiams, kad jie ardytų ramybės tose SLA. kuopose, kur nariai nešoka pagal storiežio Gegužio muziką. Tie begėdžiai daro bjauriausias provokacijas. Pavyzdžiui, SLA. 231 kuopos susirinkime i d. balandžio, laike balsavimo Pildomosios Tarybos kandidatu, dalyvavo 30 pilnateisiu narių, jų tarpe 5 Gegužio šalininkai. Tie gaivalai ve kaip elgėsi: du balsavo už Gegužio-Jurgeliūtės sleitą; vienas surašė kryžiuokus ties kiekvieno kandidato vardu; antras imė baltą balotą, nepadėdamas nei vieno kryžiuoko; o trečias parašė: "Neteisingi balsavimai.—P. Klova." Čia yra aiški provokacija.

Pirminkas kiekvieno numerio kandidatus įvardino paaiskindamas, kad gali pasirinkti VIENĄ iš kandidatų į prezidentą, į vice-prezidentą, sekretorių, išdinkiną ir daktarkvotėjų ir du iš keturių į izdo globėjus. O tie gaivalai vieną rašo kryžiuokus ties kiekvienu vardu; antras nieko; o trečias kalina, kad neteisingi balsavimai. Ar reikia bjaurėnes provokacijos? Ar gali rastiš "Bjaurėni" gaivalai? Tačiau, lai žino Pild. Taryba ir jos agentiniai, kad jeigu jie pasikėsins ir dabar ant 231 kuopos balsų, tai tie ponai sulauks tinkamos bausmės. Kuopa netoleruos provokatorių ir begėdžius savo tarpe. SLA. 231 Kp. Narys.

MAINIERIŲ REIKALAI IR VEIKIMAS

SELPKIME ANGLIAKASIUS!

Visiems gerai žinoma, kad su pirma diena balandžio suėjo metai laiko, kaip minkštųjų anglių angliakasiai streikuoją ir dar nesimato pabaigos. Apie penki šimtai tūkstančių angliakasių badauja; taipgi jų moterys ir kūdikiai baisesiai skurdą kenčia, išblyskę, alkani, pusiau nuogi. Kiekvieno darbininko yra pareigta stovėti eilėj kovojančių angliakasių ir šelpti juos, kaip galint, kad šita angliakasių kova būtų laimėta; kad darbininkų parduavimas pavyktų nusukti sprandus.

Kas remia streikuojančius angliakasius per Liet. Sėlpimo Komitetą? Duquesne, Pa., L. N. P. Kliubas prisuntė čekį ant \$48.75; APLA. 2 kp. McKees-Rocks—\$25.00; APLA. 17 kp. ir 8 kp. po \$10.00; L. D.S.A. 102 kp. New Kensington, Pa., \$10.00; du draugai—Petras Mickus ir Juozas Zelleckas, Sheboygan, Wis., su kolektavė prisuntė čekį ant \$14.61; Krautuvnikas T. Savas, Norwood, Mass., prisuntė naujų drabužių vertės \$25.

Draugai ir draugės! Streikuojančių Angliakasių Sėlpimo Liet. Komitetas atsiskaukia į visus Amerikos lietuvių darbininkus, prašydamas pagelbos del streikuojančių angliakasių. Gelbėkimė kovojančius angliakasius už duonos kąsnį, kas kaip galime. Kur tos didžiosios lietuvių kolonijos, kaip tai: Brooklyn, Chicago, Detroit, Worcester, Shenandoah, Pittston, Wilkes-

Barre ir kitos, kurios dar nepasirodė su aukomis del badaujančių streikiuokų? Ar jos neprijaučia savo klasės draugams, kurie kovoja už didesnį duonos kąsnį ir geresnį būvį ateityj? Tie penki šimtai tūkstančių angliakasių netik už savo būvį kovoja, bet ir del mūsų visų darbininkų. Jeigu šią kovą angliakasiai laimės, bus kapitalistams didelis smūgis, o darbininkams didelis žingsnis pirmyn.

O kur gi mūsų lietuviški biznierių? Ar jiems neapneia streikiuokų šelpimas? Laukiame, kas su auka pralenks Duquesne-L.N.P. Kliubą. Jis, kol kas, stovi pirmoj vietoj. Ir kuris krautuvnikas viršys T. Savą iš Norwood, Mass.

Įvairios draugijos bei organizacijos, chorai, rateliai, klubai bei pavieniai geros širdies žmonės stokime visi darbanšelpiti streikuojančius angliakasius. Norėdami gauti aukų rinkimui blankų, rašykite finansų sekr. žemiau nurodytu antraštu.

Sigūsdami aukas, išrašykite čekius ar money orderius kasieriaus vardu: J. Gataveckas, 109 Cress St., Carnegie, Pa., ir siuskite finansų sekretorei—E. K. Siurmaitienė, 315 Carothers Ave., Carnegie, Pa. E. K. Siurmaitienė, Streikuojančių Angliakasių Sėlpimo Fin. Sekr.

Tai Ne Kovotojai, o Pardavikai

(Medžiaga)

Dar iki fašistinio perversmo 1926 m. pas socialdemokratų kilo klausimai, kas reikės daryti, jei fašistai imtųsi perversmo. Kai kurie s.-d. atstovai iš vietų siūlė sudaryti anti-fašistinį bendrą frontą. Su tuo nesutiko Bielinis, Kairys ir Januškis. Gale 1926 m., bent dar iki fašistinio perversmo, s.-d. ir liaudininkų vadų dalis nutarė padėti tautininkams padaryti perversmą. Socialdemokratams tikėjo irgi, kad po to perversmo lengviau bus socialdemokratams sumušt komunistų darbo unijose. Tą fašistinio perversmo planą liaudininkų ir socialdemokratų eilėse gyvė liaudininkų frakcijos seime pirmininkas Toliušis, s.-d. frakcijos seimo pirmininkas Bielinis ir liaudininkų Centro Komiteto pirmininkas Lašas. Tam perversmui pritarė Bielinis ir Kairys. Keliom dienom iki perversmo Bielinis specialiai vaikščiojo pas Tomkų ir Klimaitį. Socialdemokratų eilėse pasklido kalbos, kad Bielinis gaves nuo fašistų pinigų ir dirbą jų naudai.

Reikia pasakyti, kad tuo metu panašiai veikė ir aplamai socialdemokratų ir liaudininkų partijų centrai, kurie puikiai žinojo apie fašistų ruošiamą perversmą ir nič-nieko nedarė, kad jam užbėgtų už akių. Liaudininkų seimo frakcija, pavyzdžiui, 16 d. gruodžio sužinojo, kad naktį j 17 gruodžio bus padarytas perversmas ir visgi ty-lėjo, o s.-d. ir liaudininkų centro komitetai dar mėnesį iki perversmo žinojo asmenų vardus, kurie dalyvauja sąmokslu ruošime. Iš jų buvo areštuotas vien Glovackis, ir jis buvo areštuotas vien akių dėimui. Kiti sąmokslininkai ne tik nebuvo areštuoti, bet net nebuvo žvalgybos sekami. Žvalgyba sekiavo ir areštuodavo vien komunistus ir įturtus priklausančius prie Komunistų Partijos.

Perversmo dienų buvo socialdemokratų vadų pasitarimas, kas daryti. Bielinis buvo priešingas išstojimui prieš fašistus. Kada akių dėimui fašistai suturėjo socialdemokratų vadų dalį, tai Bielinio nelietė. Matyt, skaitė jį saviškiu. Kaip lygiai tuoj buvo fašistų paliuosutais ir Papečky, kuris iki perversmo nekludė fašistams paimt j savo rankas visą armijos vadovybę.

Po perversmo net socialdemokratų eilėse pasklido kalbos, kad s.-d. vadai pasidavė fašistams. Apie Bielinį ir Kairį net kalbėjo, kad jie tarnauja fašistams ir padeda žvalgybai. Šios kalbos spyrė s.-d. vadus imtis nekurių priemonių, kad taisyti savo vardą. Be to, jie pamatė, kad su fašistų perversmu jie šiek-tiek apsigavo. Socialdemokratams tikėjosi, kad po perversmo jiems pasiseks užmušt komunistus darbo unijose. Tuo tarpu fašistai uždarė beveik visas darbo unijas, o socialdemokratų vadai darbininkų akyse dar labiau nupuolė, kaip iki perversmo. Antra, tautininkai fašistai ne tik nesutiko įsileisti j vyriausybę liaudininkų, už kurių nugaros galėtų tupėti socialdemokratai, bet dar ėjo prie to, kad išmesti iš valdžios ir klerikalus; ir socialdemokratams parūpo šiek-tiek demokratizuoti fašizmą. Jie kartu su liaudininkais pradėjo spirt tautininkus, kad tie sudarytų koalicinę (sudėtinę) valdžią nuo tautininkų iki liaudininkų. Spyry dvejopais keliais: liaudininkai vedė derybas su tautininkais ir kartu liaudininkai ir s.-d. skleidė paskalus apie ruošiamus sukilimus. Galvojo jie, kad tautininkai išsigas to sukilimo ruošime ir pakvies "demokratijos" atstovus gelbėti fašistinę tvarką. Tie paskalai buvo reikalingi ir tam, kad pakelt socialdemokratų vadų vardą darbininkų akyse. Darbininkai pradės galvoti: matyt s.-d. vadai dar ne taip blogi, jei jie net sukilimus prieš fašizmą ruošia. Socialdemokratams net "revoliucini komiteta" sudarė iš Čereikos, Galinio, Kairio, Paplauskos ir

Plečkaičio. Kadangi tais laikais daugelis žiūrėjo j Bielinį, kaip j fašistų agentą, tai net buvo nutarta tą vadinamą revoliucinį komitetą turėti slapta nuo Bielinio. Bet kada Kairys buvo laikinai išvažiavęs j Vilnių (j Basanavičiaus laidotuves), tai Kairį slaptiems ryšiams pakeitė Bielinis. Gražus sąstatao komiteto: Kairį s.-d. eilėse įtaria, kaip žvalgybos agentą; Plečkaitis ir Paplauskas tai Pilusudskio agentai, be to "Lietuvius" skelbia Plečkaitį kaip žvalgybos agentą, Čereika — žvalgybos agentas.

Po nepasisekusio "Pajaujo sukilimo" tas "revoliucinis komitetas" subyrėjo; "kairieji" socialdemokratų vadai Galinis, Paplauskas ir Žukauskas ir tariamą "revoliucinį komitetą" ir kt. (k. a. Galinis, Paplauskas), kad gelbėt socialdemokratų vardą, sumanė sudaryti naują tariamą "revoliucinį komitetą" iš Jakubausko, Kedžio, Mikulskio ir Vikonio. Prie šitų sliejsi ir Plečkaitis (irgi atsimetėlis nuo komunistų). Bielskio-Kairio-Januški kompanija išsigando ir sudarė savo "revkomą" kovai su "kairiuoju" revkomu. Prie jo irgi sliejsi Plečkaitis. Neuzilgo "kairieiems" pasiseka patraukt j savo pusę Galinį ir Paplauską. Šiedu atsimetė nuo "kairiuoju" ir prieina prie dešiniuju. Tuomet su visa kede atsiseda pas dešiniuosius ir Plečkaitis.

Taip beintriguodami tarp savęs, socialdemokratų vadai susitarė su Lenkijos fašistais ir duoda pastariesiems sutikimą tarnaut Pilusudskio planams. Pilusudskiniai Galinis, Paplauskas, Plečkaitis ir Vikonis organizuoja naują komitetą, kurio uždavinio, po priedanga kovos prieš fašistus, ruoš Lietuvoj putcus (maistelius), kad tuom palengvint Pilusudskii įsikšimą j Lietuvos reikalus. Paplauskas ir Plečkaitis prizada suarušt Lietuvos sukilimą maždaug 20 rugpjūčio. Jau nuo birželio mėn. buvo skleidžiama po Lietuvą paskalai, kad sukili Lietuvoj, iš Lenkijos j pagelba ateina PPS. Prie sukilimo ruošimo buvo prileistas ir Bielinis. Bet greit po posėdžių, kuriuose buvo s.-d. vadų svarstomi planai, kaip "sukilt" Lenkijos fašistų naudai, 16-17 rugpjūčio Alytų įvyko plačios kratos; iškratė visus gyventojus ir areštavo apie 200 žmonių. Tarp s.-d. pasklido paskalai, kad socialdemokratų vadus Bielinis išdavė žvalgybai sukilimo planus.

Nežiūrint j tą nepasisekimą, Lenkija spyrė s.-d. vadus ruošti prieš naujo sukilimo. Socialdemokratams tuo metu buvo padarė bloką su liaudininkais, kurie irgi sutiko dalyvauti sukilimo ruošime, nors ir žinojo, kad už sukilimo ruošėjų nugaros tupi Pilusudskis. Tačiau, už vienos ar dviejų dienų iki Tauragės sukilimo, liaudininkai išsigando ir slapta nuo soc.-dem. padarė bloką su krikščioniais demokratams. Tačiau vietose liaudininkų žmonės tos sutarties nežinojo, ir Tauragėj, tokiu būdu, dalyvavo be s.-d. ir liaudininkai.

Kada socialdemokratai ir liaudininkai ruošė tauragiečius prie sukilimo, nuo jų, žinoma, slėpė pasidavimą Lenkijos fašizmui ir suko jiems galvas sukilimo priruošimu visoj Lietuvoj. O Tauragės sukilimo dienų pasakojo, kad Kaunas ir kiti miestai jau sukilėlių rankose. Pasakojo taipogi apie platurų pritarimą sukilėliams vsoj Lietuvoj, apie didelę įtekme darbininkų ir kareivių eilėse. Bet kada prisitartinio fašistai prie Tauragės, tai s.-d. ir liaudininkų vadai pirmutiniai išdūmė, o palikti darbininkai ir valstiečiai negalėjo tinkamai gintis, nes "vadai" nesirūpino jų ginklavimu. Fašistai be jokio pasipriešinimo lengvai sukaruošė skerdynę tauragiečiams.

Alytų "vadai" surinko miške "sukilėlių" sąujele, o patys nieko nelaukdami išdūmė j Lenkiją. Pas tuos pabėgėlius kiek laiko praslinkus atsibeldė ir Sultonas, kuris tuoj užmezgė

! MŪSŲ BENDRADARBIUS

Šiemet "Laisvės" gegužinis numeris išeis dvigubai padidintas. Mes norime padaryti jį turtingu gerais, pamokinančiais straipsniais bei straipsneliais. Taip pat jame turėtų rasti lengvų pasiskaitymų ir poezijos.

Todėl šiuomi ir kviečiame visus mūsų bendradarbius prisidėti su savo raštais prie išleidimo gegužinio numerio. Rašykite tokiomis temomis, kokios jums prieinamiausios. Paliekame kiekvienam pasirinkti.

Laiko neperdaugiausia beliko. Todėl, draugai, griežkitės už plunksnos ir rašykite. Reikia, kad straipsniai pasiektų redakciją ne vėliau kaip už savaitės prieš gegužės 1 d. O juo anksčiau, tuo geriau.

Taip pat nereikia rašyti labai ilgus straipsnius. Mes norime, kad gegužiniam numerij tilptų kuodidnesnio skaičiaus autorių straipsniai.

Mes tikimės, kad mūsų draugai bendradarbiai padės mums išleide "Laisvės" gegužinio numerio turtingu ir patraukiančiu.

"Laisvės" Redakcija.

LIETUVIAI DAKTARAI IR AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGJA

Mūsų visuomenė nėra ganėtinai painformuota-supazindinta, kokia galinga inteligentijos spēka išaugo tarp Amerikos lietuvių.

Rodos, dar taip neseniai visoj Amerikoje negalima buvo ir tuzino suskaiyti su universiteto mokslo laipsniais, o šiandien vienoj Chicagoj tik medicinos-chirurgijos ir dentisterijos sritij geriamų daktarų, medikų ir dentistų, randasi 58 lietuviai. Kur gi dar advokatai, inžinieriai, architektoriai, chemikai, aptiekiojai, menininkai, artistai, mokytojai, komersantai, laikraštinninkai ir tt.

Žingeidų būtų ne vienam sužinoti, kiek ištikrų randasi šiandien Amerikoje su universiteto mokslo profesionalų.

Iki šiol man pasisekė surinkti visoje Amerikoje medikų ir dentistų 126, vienok čia ta skaitinė nepilna. Mat, dauguma savo pavarde taip suamerikonino ir nuo lietuvių atsitolino, kad jie lietuvių tautai yra žuvę. Ir tokis amerikoninimas pavardžių apsrėiskia visose profesijos mokslo šakose, ypač tarp čia gimusio ir mokslo ėjusio jaunimo. O tokio jaunimo randasi Amerikoje ne dešimtams, bet šimtais!

Norėtūsi čia nors dalinai, toli nepilnai, supazindinti mūsų lietuvišką visuomenę su daktarais medikais ir dentistais ir sykiu su Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija, jos siekiais, apsvietos darbuote ir tt., bet galima, laikraščio skiltyse nėra vietos perdaug ilgam straipsniui.

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija įsikūrė birželio 9 d., 1912 m., tai jau suvirš 15 metų. Prie draugijos priklauso žymesnioji dalis lietuvių daktarų medikų ir dentistų. Draugija įsikūrė tam tikram reikalui atsiradus. Tuose laikuose

krekeriai, šundaktariai bujojo. Lietuvis daktaras žmonių akyse stovėjo prastai. Mat, atsiskakė stebūklingai gydyti. Būdamas idealistu, doru ir atsidavęs mokslui, jis nėra biznismanas, jis nemoka iš žmogaus nelaimės sau pelną daryti. Ir jis greit įsitikino, kad jei nebus jokios atramos prašalinimui blogumų, tai jis bus nustumtas j šalį. Kad tą viską prašalinus, reikėjo vienybės, spēkų, organizacijos. Reikėjo žmones šviesti, mokinti, blaškyti įsigyvenusį prietaringumą žmonėse. To vienas nepadarysi. Tuo tikslu ir susitvėrė Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija. Po to dalykai žymiai greit pagerėjo. Krekeriai, šundaktariai jau kiek nuslopinti; liaudyje prietaringumas sumažėjo; daktarai sugyvena žymiai geriau; pasidalinę švietimo laudies darbu—vienii gyvu žodžiu, kiti per laikraščių skiltis šviečia, mokina liaudį sveikatai gyveniti. Žmonės kas kart vis su didesniu pasitikėjimu kreipiasi prie lietuvių daktarų, nors lietuvių daktarų skaitlius auga ir auga. Žmonės kas kart vis daugiau ir daugiau pamylė lietuvių daktarus ir reikale kreipiasi prie lietuvių daktarų ir neapsigauna. Greit įsitikina, kad gerą ir sąžiningą patarnavimą gauna.

Tarp lietuvių daktarų nemažai pasirodo ir specialybės srityje nemokos spēkos. Pavojingiausias ir labai lepias operacijas lietuviai daktarai daro ir geresnes pasekmes turi, negu kad seniau svetimtaučiai darydavo. Ženkliu, turime specialistų medikų-chirurgų ir dentistų ir tai ne viena, bet keliolika. Turime krūtinės ir vidurinių ligų, turime odos ir venerinių ligų, tu-

rime moterų ir vaikų ligų ir tt.

Šiandien amerikiečiai lietuviui nebereikalauja svetimtųjų gydytojų-chirurgų ar dentistų, maldautų patarnavimo. Ir tai ne tik Chicagoj, bet kiekvienoj didesnėj lietuvių kolonijoj randasi vienas kitas lietuvis gydytojas—chirurgas, dentistas. Na, ir gerai daro lietuviai, reikale atsikreipdami pas savuosius. Tuom sutaukina ir pinigų ir sąžiningą patarnavimą gauna.

Šiandien Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija išaugo didelė ir galinga intelektualė jėga; jon susispetė geriausios medikų-chirurgų ir dentistų spēkos. Draugijos pastangomis nuveikta dideli kultūriniai apsvietos darbai, lyginai ir labdarybės srityje nepasiliko užpakalyje.

Šiems metams tapo išrinkta nauja valdyba, kurion jeina energingi, darbštūs nariai:

1. Dr. M. T. Strikolis, prezidentas.
2. Dr. P. Z. Zalatoris, viceprezidentas.
3. Dr. C. K. Kiauga, izdinninkas.

Dr. A. L. Graičūnas, sekretorius. Draugijos valdyba jau eina savo pareigas. Numatoma nepaprastai svarbūs kultūros, apsvietos ir labdarybės darbai.

Kadangi šiais paskutiniaisiais metais daug naujų daktarų, medikų ir dentistų, užbaigė pasėkmingai mokslą ir daugumas jų tapo nariais Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos, tai pasveikinimui su laiminga pradžia jų profesijoj, lyginai suveiti j artimesnius santikius su chigagiečiais lietuviais, Draugija rengia bankietą su programa ir šokiais. Bankietas atsisbu New Bismark Višbutyje, 171 W. Randolph St.

TEN IR IS LIETUVOS PER HAMBURGA

Mūsų Populiariskais Laivais

NEW YORK, ALBERT BALLIN, HAMBURG, DEUTSCHLAND, RESOLUTE, RELIANCE, CLEVELAND, WESTPHALIA, THURINGIA

Visų puikiausias patarnavimas ir valgis visose klesose Europinės kelionės asmeniniai vadovaujamos

\$203 New Yorko j Kauna ir Atgal (Karo takais ekstra)

Savaitiniai išplaukimai Pinigai greit ir saugiai perstunčiama

Del permuto ir kitų informacijų kreipkitės prie vietinių agentų arba prie

Hamburg-American Line

United American Lines, Inc. General Agents 28 BROADWAY, NEW YORK

NORINT TURĖTI SKANIA IR PASEKMINGA VAKARIENE. VARTOKITE

"VARRO" Keptuvės BUONA

Varpas Bakery, 54 Maujer St., Brooklyn, N. Y. A. M. BALCHUNAS, Savininkas Telephone Stagg 6538

gegužės 6 d. Tikietus reikia įsigyti išanksto ir juos galima gauti pas Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos narius. A. L. G.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "LAISVĘ"

Lietuvaitė **FOTOGRAFISTE**

Fotografuoju, Didino ir Numaliovoju Visokiom Spalvom Paveikslus

Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėliomis nuo 9:30 ryte iki 5 po pietų

Margarieta Valinčius Room 32 Weitzencorn Bld'g. PUBLIC SQUARE Wilkes-Barre, Pa.

J. VARNELIS

651 SENECA AVE. BROOKLYN, N. Y.

Tel. Jefferson 10090

Tel. Stone 5954

DR.S.I. SUKOVANCHENKO

Baigęs mokslą Peterburge, Rusijoj

807 Avenue D ROCHESTER, N. Y.

OFISO VALANDOS: Nuo 9 iki 11 rytais ir Nuo 6 iki 8 vakarais

Esančiamis: X-Sjundalius ir Fluorokopu, Išlyrimai bakterioloniniai, cheminiai ir mikroskopiniai; tauri gydymas Biatlermia (spinduliuoją kaitra) ir Ultra-violetiniais spinduliais.

DR. A. L. CEASAR

DAKTARAS IR CHIRURGAS

Specialistas del visų ligų ir operacijų: Akis, Ausis, Nosies ir Gerklės. Naujus Diagnozo ir Gydymo Būdal.

127 East 84th Street Tarp Park ir Lexington Avenues NEW YORK CITY

Valandos: 10 iki 12 A. M.; 6 iki 8 P. M. Nedėliomis 10 iki 1 P. M.

LIETUVIŲ ŽINIAI

Pirmas Jūsų Tautietis Lietuvis LAIKAU TIKRĄ AUTOMOBILIŲ MASINSAPE

Aš ne kontraktorius, bet viską padarau savo paties šapoje: Išgrėziu cilindrius, padarau naujus pistonus, išlyginu—nugreininu krenk šeft, velvus ir padarau naujus. Sutaissau viską, kas tik reikalinga prie inžino: elektrika, karbereiterj, transmisię, ištaissau užpakalines (rear end) ašis ir svirvinu, jei kas nulūžta arba susidaužo. Padarau viską ant vietos, greit ir už prieinamą kainą.

Darbas Pilnai Gvarantuojamas

Nes užlaikau gerus mechanikus, kurie gerai žino savo amatą ir darbą padaro tinkamai.

Visais reikalais kreipkitės:

BUSHWICK AUTO MACHINE SHOP

FRANK AUGUST, Savininkas

40 Kosuth Pl., Brooklyn, N. Y. Telephone Jefferson 9359 Tarp Broadway ir Bushwick Ave.

Telephone, Stagg 8826 9745

Marcy Pirtis MARCY BATHS

Naujoviskiausia Tos Rūšies Įstaiga Brooklyne

MOTERIMS VYRAMS

Panedėliais dieną ir naktį

Utarninkais iki 12 val. nakties

VAIKAI Ileidžiami Utarninkais

Seredomis Ketvergais Pėtnyčiomis Subatomis Nedėliomis dieną ir naktį

82-86 Marcy Avenue BROOKLYN, N. Y.

VISIEMS PATINKA

Nors politiškam ir ekonomiškam klausime lietuvių nuomonės nesutinka, bet kasink NAUJOKŲ CIGARŲ gerumo, tai nėra partijų ne ginčų, bet visi sutinka, kad JŲ cigarai yra geriausi ir labiaus juos myli rkytė ne tik lietuviai, bet ir svetimtaučiai, po vardu JONŲ—JOHN'S CIGARS po 10c arba PETRO—tai faktas.

J. Naujokas 670 N. Main St., Brooklyn, Mass., jau penki metal, ir nuolatios j savo didele krautuve gyvena. Taip nat J. Ralsevite, 51 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa., o p. L. G. Natkevičius, 108 Meadow St. Waterbury, Conn., Notary Public, rašo taip: J. Naujoke, nuo agento nusipirku Jūs cigarų ir jie kaip man, taip ir mano kostumeriams labai patinka.

Daugybė Brooklyne ir kituose miestuose taip dėkavoja už gerą išdirbimą cigarų. Todėl, malonūs draugai, savo miestuose pas biznierių visur reikalaukite viršų paminėtus vardais cigarų: J. Naujokas, Ralsevite, Natkevičius, Klubuose ir storuose. Mes visur prisilūniam ir apmokam pašto lašas, visur Amerikoje. Rūkykit ir džiaugsitės.

Naujokų Cigarų Dirbėjai 267 DIVISION AVENUE Brooklyn, N. Y.

\$1,000 TIK UZ 60 CENTŲ

Atsiųsk 60 centų, tai gausi visokių stebuklingų žolių vertės tikstančių dolerių. Ka tas tikstantis doleris žmogui reiškia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir aukšnij kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata, negu tas auskas kalnas. Taigi, jeigu jaučiesi esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atėnak savo sveikatos lojov. Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemalomo, nemoro valgyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patrickimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų silkinimo, plieskanų, šlapimo lėvyj, ir kitų ligų. Atsiųsk 60c, tai gausi vaistžolių, kurios juos sugrąžins sveikata, panaikins minėtas ligas. Jeigu kenti nerų surima, galvos skausmas, užima ausyse, nuomara, širdies ligų, tai atsiųsk 60c, o gausi mūsų ausis vaistaus, taip pat vadinamus "Nervų Preparatus." Nervų ligų yra labai blogas dalykas, bet mūsų Nervų Preparatas užbėga tai ligą kelis ir suteikia žmogui ramumą. Atsiųsk mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygu katalogą. Reikalingi mūsų žolių parclavinetojai visose miestuose.

M. ZUKAITIS 25 Gillet St., Spencerport, N. Y.

DARBININKŲ SVEIKATA

Rašo Dr. J. J. KASKIAUČIUS
341 Walnut Street, Newark, N. J.

Lytinių Gabumų Menkėjimas

Gerbiamas drauge, malonėkite ir man ką paaiškinti per "Laisvę". Aš esu 35 m. vyras, 10 metų vedęs. Esu silpnas lytiškai: daugiau negaliu turėti reikalo su moteria, kaip 2-3 kartus į savaitę. Patraukimą turiu didelį, bet kad negaliu. Taip gi turiu kokį tai šlapinamojo kanalo gale diegimą ar įdegimą; daugiausia tą jaučiu po lytinio susišėmimo arba taip kada po pasikėlimo sgnario. Ir pats kanalis pabrūkinęs, išpuręs. Ar tai gali eiti tolyn ir aršyn ar gali pat savaime pereiti ir visa kas pasitaisyti?

Ir da senenai pradėjau jausti skaudėjimą apačioje dešiniame šone, ten kur inkstukas arba jo gysla eina žemyn palei išėinamąją vietą. Kai einu laukan ir stenu, tai ten pradeda baisiai skaudėti, o kai nebestenu ir nebespaudžiu žemyn,

tai ir tas dieglys atsileidžia, bet vis tiek po truputį jaučiu skausmą. Aš spėju, ar nebūsiu tik patrikęs, bet kad nieko nesu sunkiai pakęles, nepamenu. O gal visa tai paeina nuo lytinių suirimų?

Atsakymas.—

Taip veikiausiai ir yra. Sprendžiant valig viso ko, tas Jūsų skausmas bei dieglys turi sąryšio su Jūsų lytinio aparato pakrikimu.

Jums labiausia rūpi Jūsų lytinis apsilpimas, vadinasi, kad Jūs nebegalite taip gambiai lytinių pareigų eiti, kaip kad kitados būdavo. Vis dėlto Jums da nėra tikros, griežtai apsklembtos lytinės bejękybės,—yra tik tų jėgų sumažėjimas.

Jūs klausiate, gal kartais toks dalykų stovis ir savaime pereitų ir pagerėtų, o gal, atbulai, galėtų da aršiau pasidaryti. Nesinori man Jūsų,

Drauge, labai sukvaršinti, tačiau, einant paprasta tokių dalykų eiga, dažniausia darosi blogiau. Matote, lytinio silpnėjimo pamate visuomet yra tam tikrų fizinių priežasčių, tam tikrų trūkumų, dažniausia pačiuose lyties organuose, o kartais ir šiaip kur—aklųjų liaukų ar taip kokių organų tarpe.

Jau vien iš Jūsų aprašymo sprendžiant, galima prieti prie išvado, kad Jūsų lytinių gabumų mažėjimas priklauso nuo šlapinamojo kanalo "pabrūkinimo," "išpurtimo." Paprastai taip ir yra. Delei tūlių priežasčių pamažėl įsitaiso sukepinimas ir net įdegimas bei sloga pačioje esmingoje to šlapinamojo kanalėlio dalyje, būtent, prostatinėje, į kurią susieina iš abiejų šonų sklapūšinių takų galai.

Kai dėl priežasčių, tai jų esti bent kelios. Netikės besisauogojimo būdas, kuriuo, norint išvengti negeistinių apsiweisimų, lytiniai susišėmimai pirma laiko baigiami, taip kad vyro sėkla neįteitų moters makštin. Dažnai pakartojami bergėžiai lytiniai susišėmimai, kai vyras perdaug įsikarščiuoja, o susieiti lytiškai

neturi progų, leidžia taip "perdegti," savaime pereiti. Perdėtas sauzagiavimas, ypač kai įprantama iš mažų dienų. Perdažnai, nors ir taisyklingai atliekami lytiniai susišėmimai, ir tuo labiau, kada jie nenatūraliai—"lietuviškai" baigiami. Veneros ligos ir abelnas organizmo išsėmimas, nervų bei liaukų apsilpimas. Šitokios yra paprastesnės lytinio nusilpimo priežastys. Yra ir psikinių priežasčių, kada vyras neturi traukimo prie tam tikros moteries, nemylį jos, neapkenčia. Su kita jis gali būti ir visai gabus. Apart to, esti tam tikrų trūkumų ir nebulumų lyties organų dalyse—iš prigimties, del kokio susižeidimo ar sunkios ligos.

Jūsų nuotikyje, šiaip ar taip, matyt, jau yra gerokai įsitaisęs sukepinimas šlapinamajame kanale ir net sėklasiūvių suerzinimas ir gal taip pat sukepinimas. Džnai esti sukepinimo ir prostatinėje liaukoje ir sėklapūslėse, ką yra šlapinamosios pūslės apačioje. Šitokie lytinėse dalyse sukepinimai Jums vyriškumo kol kas visai atimta da neatėmė, bet jau spėju gerokai pakrikdyti. Ir nėra daug abejonės, kad, jei nepralinti pamatinių priežasčių, tai dalykai po truputėlį eis blogyn ir blogyn.

Kas daryt? Daryt, žinoma, reikia būtinai kas nors. Jūs da toks jaunas, Jūsų organizmo abelnas gaivumas veikiausiai da tebėra gana geras, tai tokiame ir atsigauti ir pasitaisyti netaip keblu. Žinoma, tai užims laiko, nes tai yra kroninė, įsisenėjusi padėtis, o bile kyri kroninė liga reikalauja ilgesnio ir patvaraus gydymo.

Jums patarčiau, Drauge, kreiptis ten pat kur į vietinį gydytoją arba prašyti jo ar negalėtų jis Jums nurodyti kokio patyrusio tokiuose dalykuose gydytojo, o tada jau pildyti ano gydytojo patarimus.

Toks gydytojas pat pirma stengsis gerai išnagrinėti priežastis ir jas atitinkamai pašalinti. Jei kanalėlis, prostatinė liauka ar da kuri lytinio aparato dalis yra sukepinimo bei įdegimo paliesta, tai gydytojas paprastai teikia tam tikro lytinio gydymo: leidžia į kanalą tinkamus vaistus, masažuoja periodiškai prostata, įsako ligoniu tūlam laikui susilaikyti nuo bile kokio lytinio veiklumo, įsako laikytis tam tikros dietos ir duoda vaistų nervams suraminti, paskui ir kitokių—liaukoms atgaivinti, sutvarkyti ir šiaip organizmui atsigauti.

Tai nėra paslaptis, kad kiekvieno vyro fiziniai ir protiniai gabumai tampriais ryšiais yra surišti su jo lytinio gyvenimo būdais, su jo lytiniais pajėgumais. Lytinės liaukos ir visas lytinis aparatas yra perdaug svarbus viso organizmo veiksnys, kad jis visai apleidus ir leidus jam pakrikti ir sumenkėti. Todėl Jums, Drauge, patariu, nenustojant vilties ir nepuolant į nusiminimo ūkus, kreiptis į su manų gydytoją ir atsteigti savo brangiausį gaivumą ir gyvumo šaltinį. Jūs da ir taip

kol kas nesuvisu sukliuręs, užtat pasilikit tikru vyrų ir ant toliau.

Kadangi pačiam vienam, be gydytojo priežiūros ir kontakto, vargu bau nusisektų dalykai pilnai atgaivinti, tai nė matau čia reikalo minėti vaisius ir kitus gydymo būdus. Nes ir gydymo būdai yra nevienodi kiekviename nuotikyje. Kartais ir be jokio lytinio gydymo galima pusėtinai atsigauti, vien tik vartojant atitinkamų vaistų bei preparatų ir prisilaikant abelnų higienos taisyklių.

WATERBURY, CONN.

KELETAS ŽODŽIŲ IŠ S.L.A. 11 KP. SUSIRINKIMO

2 d. balandžio įvyko 11 kp. susirinkimas. Narių atsilankė 66. Pagal skaitlių kuopos narių, tai visai mažai. Matosi, kad didelė didžiūma narių nepaiso susirinkimų nei centro valdybos rinkimų, jiems tas visai svetimas dalykas. Ypatinai neatleistinas dalykas mūsų progresyviams, kurie nebuvo šiame susirinkime, kur buvo renkama centro viršininkai. O nebuvimas šiame susirinkime duoda progą fašistuojantiems seniesiems viršininkams pasilikti ant toliaus ir vartyti tą žalingą darbą mūsų organizacijoj. Patartina kitų kolonijų draugams neapleisti susirinkimų laike rinkimų centro viršininkų.

Nors progresyviai nariai nepribuvo į susirinkimą, kiek jų turėjo būti, bet 11 kuopos nariai nuo nominacijos iki dabar didokai pažėgė pirmyn, nes liūdią ve kas; ponas Gegužis nupulė žemyn 23 balsus, o B. Salaveičikas paugo 13 balsų. Iš 66 narių balsavo už Gegužį 42, už Salaveičiką 21; už Graičiūną 2. Jeigu per visas S.L.A. kuopas pasidarytų taip, kaip 11 kuopoj, tai progresyviai turėtų didelę didžiūmą. Ir aš tikiu, kad tas turi būti, nes senoji valdyba S.L.A. eiliniams nariams įsipyko savo carškumui ir skirstymu narių į gerus ir blogus.

Išikrųjų stebėtis reikia, jeigu mūsų kuopoj taip atsitiko, kuomet progresyvių narių daug nebuvo, o tiek progresyviai kandidatai gavo balsų. Jeigu būtų buvę visi progresyviai nariai, tai būtų poną Gegužį ir jo kompaniją pralenkę progresyviai kandidatai. Ponas Žemantauskas dėjo visas pastangas, kad progresyviai negautų nei vieno balso, bet kas ten to ubago dvasioje klausys. Turiu pasakyti, kad žmogelis bandė ir agitaciją vartyti už senąją valdybą ir progresyvius niekinti, bet vienam nariui pastebėjus—sustojė.

Rinkime delegatų į seimą, visiems progresyviams nariams jis buvo priešingas. Nariai reikalavo, kad paaiškintų, už ką priešingas, bet atsakė, kad nėra reikalo aiškintis, girdi, kodėl mes jūs neklausiname, kodėl Worcesterio S.L.A. kuopai siuntė 18 delegatų į seimą. Tai ve, kokius mūsų p. Žemantauskas argumentus stato. Naujas 11 Kp. Narys.

Senas Vincas.

MIRTIES KLONYJE

(Tąsa)

"Parvežiau į Mirties Klonį ir atidaviau sargybiniams."

"Na, o kaip pravažiavai pro vartų sargus?"

"O ką jie man gali padaryti? Nenorėjo įleisti, o aš tuoj ir sakau:—Jei nori, tai šauk į mane, kaippo kareivį, o aš vis tiek važiuosiu!"

"Vyras už tai!" pagyrė kitas.

Tuom tarpu išėjo iš restaurano dantis krapštydamas troko savininkas, sėdo į tuščią troką ir nuvažiavo. Sie pasileido juokais, sukilo, sėdo ant savo dviračių ir pravažiavo namo.

Pavogtos duonos bulkutės tapo suskaičytos ir proporcingai išdalintos piliečiams. Didžiausios porcijos tapo suteiktos šeimynoms su kūdikiais, o kuriem neisteko po čielą bulkėlę, bulkėlė tapo perpajauta pusiau ir padalinta dviem.

Utarinko rytą tapo sušauktas komiteto susirinkimas, daug kalbėta, diskutuota ir ginčytasi. Galiausiai prie išvado, kad reikia išsiųsti keliolika kareivių į miestuką ir jie turi rinkti aukas streikieriams. Kareiviai turi būti uniformose, eiti per stubas, per krautuves, stabdyti gatvėse žmones ir prašyti aukų ir imti, ką kas duos — viskas susigadys. Pats vadas nutarė kreiptis prie požeminės komunistų kuopos, kurioje jis ir Viktoras prigulėjo ir prašyti paramos.

Tuoj pasisūlė keturiolika laisvanorių, sėdo net po du ant vieno dviračio ir išvažiavo aukų rinkti. Jiems išvažiavus, netrukus atvažiavo į Mirties Klonį du automobiliai ponų, suėjo į kompanijos kontora ir ilgai konferavo. Po to, apėjo visas angliakasyklas, apžiūrėjo, sėdo į automobilius ir išvažiavo, jokio pranešimo streiko komitetui nepalikė.

Saulė leidžiantis, parvažiavo iš džiaugsmo dainuodami ir aukų rinkėjai, o paskui juos įvažiavo į klonį ir didelis trokas. Troką kėravo kareivis, o šale jo sėdėjo ir patsai streiko vadas — Kočėlas. Trokas buvo prikrautas duona, miltais, cukrum, taukais, kilbasomis, kumpiais ir kitokiais valgomais daiktais.

Streikierių ūpas pakilo, jų veidai nušvito, pasigirdo juokai ir linksmos kalbos. O kada vadas pranešė, kad apart šito mosto, dar pas jį randasi apie pora šimtų dolerių pinigais ir pridūrė, kad tik viena komunistų kuopa paaukavo 50 dolerių, tai streikieriai pagriebė savo vadą, kėlė jį augštin ir saukė:

"Lai gyvuoja vadas!... Lai gyvuoja vienybė!... Kova iki pergales!..."

Viskam aprimus ir darbininkams ant savo stubų slenksčių besėdint ir besišnekučiuojant, atlėkė ant dviračio Viktoras ir pranešė, kad į miestuką pribuvo apie pora šimtų streiklaužių, kurie tapo sugrūsti į kokį ten viesbutį, o rytoj, su tvirta policijos apsauga, būsią atgabenti į Mirties Klonį streiką lauzyti.

Ši taip netikėta žinia sudrebino visą streiko frontą, o ypatingai streiko vadą.

Jis užsidegė nesuvaldoma neapykanta ir kerštu. Bet juk su tuom streiklaužius neišbaidysi. Reikia imtis už darbo ir gaisuoti nėra laiko, nes vasaros naktis gana trumpa. Todėl reikia skubėti, kad spėjus suorganizuoti tvirtą kovos frontą pirma, negu streiklaužiai įmaršuos į klonį ir apsups streikierius dar bemiegančius.

Susirinko į vieną stubą streiko komitetas ir tapo pakviesti patys tvirtiausi dvasioje ir ištikimiausi streikieriai. Pradėjo išdirbinėti planus, stiprinti savo frontą.

Po visapusiško apsarvavimo, tapo paskaita išvedimas, kad rytoj, dar prieš saulės tekėjimą, visiems reikia būti prisirengusiems. Nutarta, kad šį vakarą reikia su Viktoru pasiųsti į miestuką vienas savo kareivis, o rytoj, kaip tik streiklaužiai pradės maršuoti Mirties Klonio link, jis turės pralenkti streiklaužius ant savo dviračio, atlėkti čia ir duoti signalą, kad priešas jau atmaršuoja.

O kaip tik bus gauta žinia, kad priešas artinasi prie šios tvirtovės, bus apsiginklavę kuom kas gali, Kočėlas paims į savo rankas Amerikos vėliava, sugrajins trimiut, streikieriai išsilis iš savo stubų ir, demonstruodami, maršuos pasitikti savo priešus. Negana to. Dar buvo pageidaujama, kad jeigu dar šianakt bus galima, susizinioti su miestuko simpatizatoriais ir jeigu atsirastų jų tarpe liuosnorių, tegul jie seka paskui streiklaužius, o jeigu iškilų muštinės, tai šie plieks iš priešakio, o anie iš užpakalio. Bet griežtai buvo užginta, kad mūsų nepradėti... Tegul pradeda priešas.

Abu vaikinai išvažiavo į miestuką, o Kočėlas perleido per streikierius šitokio turinio telegramą: "Eikite visi gulti ir miegokite ramiai. Bet rytoj, kiekvienas pilietis ir kiekvienu pilietė, kurios yra liuosos nuo mažų kūdikų, turi atsikelti dar prieš saulės tekėjimą, papusryčiauti, apsiginkluoti kuom kas išmano ir laukti trimiuto balso. Kaip tik išgirsite trimiutą, išeikite tvarkiai iš savo stubų ir stokite užpakalį kareivių į keturias eiles, kaip jau kareiviai bus susigrupavę.

"Būt griežtai užginta mušti ką nors, iki kas nors nepradės mušti mus. O jeigu prasidėtų mūsų, tai kirskite iš peties ir laikytės iki pergales!"

Nors daugelis streikierių nieko nežinojo apie streiklaužių pribuvimą bei su kuom jiems prisieis muštis, bet jie gerai suprato iš telegramos instrukcijų, kad nuo šios kovos laimėjimo priklausys ir jų ateitis.

"Laimėsime mūsų," kalbėjo patys sau, "laimėsime ir streika... Bet jeigu pralaimėsime mūsų — liksime amžiniais vergais anglies karaliaus."

Savaimi suprantama, kad jau ir pati padėtis, be jokio aiškinimo, verste vertė juos laikytis iki paskutiniosios ir kirsti iš peties, kirsti mirtinai.

Nors jiems buvo prisakyta eiti gulti ir miegoti ramiai iki ryto, bet vargu bent vienas iš jų sudėjo akis. Jie patyliukais triūsėsi, rinkosi gerus įnagius, smauke pikės nuo koptų, o pikiakočius kabinosi po savo švarkais.

Tik vienas nakties sargas mėnulis, išlindęs iš po debesėlio, žvilgtterėjo per bakūžių langus į besirengiančius į kovą klonio vergus ir šalta nusišypsojęs vėl užsiglaudė už debesio.

(Tąsa bus)

Consumers' Finance Corporation

Dalis United Workers Co-operative Ass'n
69 Fifth Ave., kampas 14th St., New York City

Antras visą blaką užimantis namas, turintis 1,054 kambarius, padalintas į 357 apartamentus. Visi apartamentai buvo išrandavoti daug anksčiau, negu namas buvo gatavas del gyvenimo.

THE CONSUMERS' FINANCE CORPORATION

Gvarantuoja 6-tą Procentą Dividentų

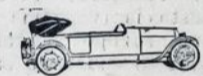
ant GOLD BOND

Galite įnešti \$100, \$300, \$1,000 ir taip toliau

TAIPGI PARDUODAMA PREFERRED STOCK SERAI

Gold Bonds ir sėrus galite pirkti ant lengvų išmokėjimų. Del platesnių informacijų kreipkitės:

UNITED WORKERS CO-OPERATIVE ASSOCIATION
69 Fifth Avenue, New York City

AMERICAN AUTO SCHOOL

PHONE: REGENT 2177-0474 "Tai Mokykla su Reputacija."

Būkite Savystovūs—Išimokinkite Automobilių Biznio. Mūsų ekspertai instruktoriai išmoks jus važiuoti ir taisyti visokius išdirbimų karus į trumpą laiką. Užkrinta vietas pas mus išsimokintiems. Būkite savystovūs ir pelnykite didelius pinigus. Jei jūs ir turite amata, visvien verta žinoti ir bus jums ant naudos žinojimas, kaip operuoti automobilių. Turime savininkų, šoferių, mechanikų, taipgi ir motoristikų klase.

PERSITIKRINKITE, AR TIKRAI TURITE TEISINGĄ ADRESĄ. Įėjimas iš 736 Lexington Ave., tarpe 58th ir 59 Streets 21 Metai Kaip Įsteigta New York City

LIEUVIŲ TAUTINĖ GYDUOLĖ, TAI—TREJOS DEVYNERIOS!

Sudėta čia 27 Lietuvos gamtos šakny, žolės, žievės, žiedai, kurie žinomi savo GYDYMO galybe. Pirmoji Lietuvio pagalba ligoje ar sunegalavime, visados buvo

TREJOS DEVYNERIOS
PETRO KUNDROTO SENIAUSIOJ LIETUVISKOJ APTIEKOJ gaunama tikros Trejos Devynerios, pagamintos iš gryną importuotų iš Lietuvos augalų.

Kaina už dėžutę 75c
Prisiunčiant paštą 80c

Reikalaukite sąrašo PETRO KUNDROTO APTIEKOS naminių gyduolių! Ten rasite, kas pagalbės jums bėdoje.

Petras Kundrota

APTEKORIUS
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4th Street
Tel.: Greenpoint 2017, 2360, 3514

Bell Phone: Poplar 7545

ADOLFAS F. STANKUS

GRABORIUS ir BALZAMUOTOJAS

1023 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA.

Automobilių Mokykla

Praktikos pamokos išardyt, sutaisyti ir sudėti visokius motorus, ir apie elektrą, važiavimą ant visokių kainų mašinių ir ant Fordo. Pilnas kursas šoferio-Mechaniko kurį veda lietuvių ir angijų kalbų gerai žinomas ir per 16 metų patyręs instruktorius L. TIKNEVIČIUS. Mokykla atdara nuo 9 ryto iki 9 vak. Ned. nuo 11 r. iki 1 v. NEW YORK AUTO SCHOOL 228-2nd Ave., cor. 14th St., N. Y.

TIK IS SPAUDOS IŠEJO SULIG VELIAUSIAIS PATVARKYMAIS KNYGELĖ

KAIP TAPTI JUNGTTINIŲ VALSTIJŲ PILIEČIU

Telpa visi reikalingi prie antrų popierių klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbose

Knygelės Kaina 25 Centai

Su reikalavimais kreipkitės:

"LAISVĖ"

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, N. Y.

LAISVOJI SAKYKLA

JAUNUOLIŲ KLAUSIMU

Ka Daryt, Kad Jaunuoliai Užsinteresuotų Mūsų Darbais

Pagaliaus, jau pradėjome rūpintis tuomi taip svarbiu klausimu, būtent: Kaip išauklėti mūsų jaunuolius darbo klases kovotojais? Vis tankiau ir tankiau matosi draugų išsireikimai šiame klauseime. Tai gerai. Mes jau ir taip per ilgai tylėjome, nesirūpinome mūsų jaunuoliais.

Mes šį klausimą diskutuojame bene tik vienu tikslu—kad priešus prie išvados, ką daryti, kad jaunuoliai, užaugę, stotų į kovotojų eiles ir gintų darbo klases raikalus? Ar užtai mėginasi duoti patarimą, kuris, manau, bent dalinai pagelbės šitame darbe.

Prisižūrėkime, kaip mūsų priešingoji klasė išauklėja jaunuolius savo klases naudai. Mokykloje nuo pat jaunų dienų pradeda kalbėti vaikai apie visokius karžygius, garbindami ir išaukštinami juos iki augščiausio laipsnio. Atėina Washingtono, Lincolnio ir kitų gimimo dienos, tai visoj mokykloj iškilmės—kalbėtojai kalba apie tų karžygių atliktus darbus. Vaikai, prisiklausę, kaip tie žmonės yra gerbiami, nusprendžia sekti jų pavyzdį, nes ir jie nori būti tokiais žmonėmis, apie kuriuos visas svietas kalbės.

Dabar eikime prie mūsų pačių jaunimo. Kodel daug lengviau yra pritraukti jaunuolius prie dainavimo bei lošimo? Ar nebus dalykas panašus į pirmiau perstatytą klausimą? Juk mes patys garbiname visokios rūšies artistus daug daugiau, negu tuos, kurie politika užsimą. Pasžiūrėk į mūsų laikraščius, tai beveik kasdien rasi paveikslą tai artisto, tai dainininko. (Tik pastaruoju laiku jau kelis kartus mačiau drg. Andriulio paveikslą „Vilnyj“ kaipo debatoriaus.) Prie to, ilgiausi pagyrimo straipsniai. O ar matėte kada nors paveikslą mūsų Partijos darbuotojų? Ar matėte kada nors dd... Jeskevičiūtę, Katilūtę, Klimūtę, Bondžinskaitę, Vasikonitę ir kitas? O juk minėtos darbuotojos laoi svarbią rolę lošia mūsų judėjime.

Jaunuoliai, žinoma, nenori užsiimt tokiu darbu, kurio niekas nepastebi. Jie nori pamatyti ir savo paveikslą kada nors laikraštyje, nori, kad žmonės ir apie juos kalbėtų. Tėvai taip pat mato, kad už atsižymėjimą dailės srityje visi gerbia, myli. Jie deda visas pastangas ir savo vaikus išmokyti kokį muzikališką instrumentą vartoti; jie tankiai nežiūri, ar vaikas turi talentą, ar ne, bet pristato mokyti ir jei gražiųjų nesutinka, tai su dirželiu priverčia. Pasekmės to, dailės srityje jau turime daug spēku, o politikoje dalyvauja tik ant pirštų suskaitomas skaičius.

Jei mes norime, kad mūsų jaunuoliai užsinteresuotų politika, tai turime įvertinti tuos, kurie šiandien dalyvauja mūsų judėjime ir pasišventusiai dirba mūsų politinį darbą. Statykime jaunuoliams tokius del pavyzdžio. Nurodykime,

kad tokie žmonės nemažiau užsitarnauja pagarbos, kaip ir dainininkai bei kitokie artistai. O tikroji klasių kovoj šitie sušios daug svarbesnę rolę.

Norint išauginti mūsų klasei kovotojus, pamastykime apie šį klausimą. Jaunuoliai nenori dirbti to, ko niekas nepastebi—jie nori būti gerbiami. Kuomet matome mažiausį palinkimą pas jaunuolius veikt politikoj, padrašinkime juos taip, kaip darome su dainininkais. Parašykime apie juos spaudoje, tuomet kiti pamatę pradės sekti jų pavyzdžius. Kalbėkime vaikams apie gyvenimą ir darbus mūsų vadų—Lenino, Ruthenbergo ir kitų; lai jie užsidega noru tapti tokiais ir mes susilauksime tikrų kovotojų savo eilėse.

Vargo Duktė.

„RAUDONOJO ARTOJAUS“ PLATINIMAS

Gerb. „Laisvės“ Redakcija: Leiskite man išreikšti savo nuomonę apie „Raudonąjį Artoją“, kuris išeina Baltgudijoje. Tulas laikas atgal gyvenimas draugas rašė, kad mažai amerikiečių teškai „Raudonajį Artoją“. Tai tikra tiesa. Bet kaltas mūsų apsilėidimas. Mūsų pareiga ir patiems skaityti ir platinti Baltgudijos valstiečių laikraštį. Aš manau, kad mes galėtumėm išplatinti mažiausia tūkstantį kopijų.

Ypatingo apsilėidimo pardo Chicago. Tai didžiausia lietuvių kolonija, o „Raudonojo Artojo“ platinimas visai apsilėistas. Nuo naujų metų jo visai nebesimato.

Imkimės už darbo. Platinime „R. A.“ visuose susirinkimuose ir parengimuose. Padėkime Baltgudijos valstiečiams šiame darbe, kad neužilgo jie galėtų išleisti 8 puslapių savaitinį laikraštį.

Draugiškai,
John Rimkus.

BALTIMORE, MD.

Kovo 31 d. įvyko balius, kurį surengė A. C. W. of A. unijos 218 skyrius, Lietuvių Sveitinėje. Įžanga buvo tik 25 centai. Publikos susirinko ne daug, todėl ir pelno liks mažai. Į balių atsilankė tie, kuriuos sandarokai mėgsta vadinti bolševikais ir tie, kurie visuomet lankosi į parengimus ir pritaria pažangiesiems. Tautininkų su sandarokais nesimaitė nei vieno. Tie žmonės niekur neina, tik per savo gazetą moka plūsti kitus, kurie veikia del unijos ir abelno darbininkiško judėjimo.

Teisybė, ne visi sandariečiai jau tokie, yra jų tarpe ir svarių žmonių, bet politikieriai visi vienodo plauko. Jie daugiau nieko nežino, kaip tik kiti pažirų žmones niekinti. Tik laimė, kad tokių gaivalų čia labai mažai yra ir su jais mažai kas skaitosi. Apart to, jie jau ir tarpe savęs pradėjo rietis.

Lietuviškas Skaptukas.

ELIZABETH, N. J.

Numirė Sofija Bočkienė, motina mūsų mirusios draugės Viktorijos Kentrienės.

Begailestinga mirtis paėmė savo globon dar vieną auką, būtent Sofiją Bočkienę, balandžio 1 d., Elizabeth General Hospital. Tai jau bėgyje nepilny dviejų mėnesių Bočkų šeimyna neteko dviejų savo narių. Velionė gana ilgai sirguliavo diabetis—cukrine liga, ypatingai kojomis, kurios buvo žaidose gana ilgą laiką ir prieš mirtį labai kankino, taip kad reikėjo vežti 31 dieną kovo į ligoninę, bet mažai gelbėjo, nes ant rytojaus pasimirė. Žinoma, velionė daug pakenkė jos dukters mirtis. Velionė turėjo 52 metus, gimusi Galicijoje, dabartinės Lenkijos provincijoj. Prigulėjo prie dviejų organizacijų—SLA, vietinė 3 kuopoj ir prie vietinės didžiulės „Ausros“ draugijos, bet tose organizacijose aktyviai neveikė. Velionės kūnas tapo palaidotas laisvai, be jokių religinių ceremonijų, Rosehill kapinėse, šale josios dukters lavono, 4-tą d. balandžio. Ant kapinių drg. Taraskevičius, prie skaitingo būrio žmonių, pasakė trumpą atilankančią momentui prakalbėle.

Nors velionė nepriklausė prie darbininkiško organizacijų, bet savo vaikus išaugino priderančiai, buvo gana jautrios širdies, nes neatsisakydavo paaukoti kaip tai streikuojantiems mainieriams ir kitiems geriems tikslams iš savo storelio. „Laisvės“ Reporteris.

SHENANDOAH, PA.

Kas Bus 14-tą?

Tai tu moterų kantrumas! Nors ir červeryk padus baigiu nuplėsti bebėgdamas, kad sužinotų, kas bus balandžio 14 dieną, o vis dar nežinau. Mat, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 62-ra kuopa ką suvienijimo rengia balandžio 14 d. Eagles Svetainėje, o man nesako, kas do parengimas. O žinote, reporteris nori viską sužinoti ir visam lietuviškam svietui pranešti. Tik dvi paslaptis teko išgauti, kad ten dainuos Lyros Choras koncertinė programoj, o šokiams grieš tikrai lietuviška orkestrą net iš Klaipėdos. Iš visko atrodo, kad tai bus šauni programa. Moterų tikisi turėti svečių iš visų apilinkės miestelių. Senadoriečiai turi nepasivėlinti, nes programa prasidės 7:30 val. vakare, bal. 14 d., Eagles svetainėje. S. V. Reporteris.

PLYMOUTH, PA.

Balandžio 2 d. vietos ir Larksville angliakasių unijos skyriai buvo surengę pramogą neva del streikuojančių mainierių. Pirmiausiai išeina tulas senis, kaipo pirmininkas ir kalbėtojas, ir pradeda sūsti visokius ačiavimus. Ačiuoja ponui Roberts, kad svetainę ir palarnautoją dykai davė; ačiuoja publikai, kad atsilankė ir sykiu išreiškia apgalvestavimą, kad nepilna svetainė. Reikia pasakyti, kad publika jau gerai žino tokius parengimus: garsina neva sušelpimui streikuojančių mainierių, o paskui tik bando savo kromelius išgarsinti, todėl publika ir nesilanko. Ačiuoja ponui Honeywell, kaipo Amerikos Legiono beno vadovui, kuris taipgi atsilankė, kad čia išsigsarsinus ir tt.

Po visų tu ačiavimų, truputį prisiminė ir apie Pittsburgho streikičius. Pasakė, kad unija teikianti jiems pagelbą, kad jie turi užtektinai maisto ir drabužių, tik visai bėda esanti, kad jie turį gyventi sukaltose šantėse ir dar kai kurios didelės šeimynos turį tik po du kambariuku. Paskui pradeda pasakoti apie vietos darbininkų padėtį ir sako, kad nors mes čia neturime užtektinai darbo, vienok turime džiaugtis, kad čia gyvename, o ne Pittsburgho apilinkėje. Girė, mes iš šios svetainės parsieisime namo ir linksmai pra-

leisime laiką, o ten darbininkai negali niekur išeiti, net ir į bažnyčią negali nueiti. Paskui pradeda girti Lewisą, kad jis esąs labai geras, atsidavęs angliakasių organizacijai, iš širdies dirbąs del jos ir nariai privalą būti dėkingi, kad turį tokį vadą savo organizacijoj. Paskui dar pripasakojo visokių nesąmonių, begirdamas unijos viršininkus.

Tai tokios prakalbos buvo apie streikuojančius mainierius. Jeigu unijos viršininkai ar viršininkėliai rengia kokias prakalbas, tai vien tik savęs išsigsarsinimui. Susipratę darbininkai turėtų vyti lakan tokius viršininkus, kurie daugiau nieko nežino, kaip tik savo kromelį garsinti ir įieškoti būdų, kaip išvyti iš unijos tuos darbininkus, kurie tikrai dabuoja del unijos.

Kibirkėtis.

LOWELL, MASS.

„Lapkus“ Jau Supyko

Pagaliaus prisitariu tai baisesioji diena, kurioje „Lapkus“ turės pergyventi sunkiausią kovą su savo buvusiu draugu Vingiliu, kuris visą laiką jo gyvenimą kaip kirminas ėda.

Lapkus nuolaidus vyras ir sykiu didelis bailys. Bet turi gražią pačią Matildą, kuri juonimi nepasitenkinus. Mylinti linksmumą ir visuomet išmėtinėja savo vyrui, kad jis ne tokiš kaip kiti. O Vingilis gražus, nevedęs, pilnas energijos ir dramos. Mylintis linksmą ir išlepusį gyvenimą. Malonus prie moterų. Todėl, pasinaudodamas Lapkaus liurbišku nedrasumu, paverčia jį visai nieku ir laiko pastūndėlio vietoj. Ir jau ilgas laikas, kaip Vingilis vilioja, melinasi prie Matildos ir naudoja visokias patogumas. Jau taip toli nuėjo, kad rengiasi net peržengti prisakymą „Nesvetimoteirauk.“ Bet Lapkus jau pajuto sau pavojų ir nebetekęs kantrybės, balandžio 15 d. 7 val. vakare, lenkų svetainėje, 10 Coburn St., padarys tam viskam galą. Jis, paėmęs kiek ant drąsos, sukels tokią didelę kovą, kokios svietas dar niekad nėra matęs. Tai bus juo-

ky teatrus. Juoksimės visi, net pilvus susieme, kad iš tokio drąsaus Vingilio pasidarys minkštas kaip kūdikis, kampe statomas. Matykite visi šį puikų teatrą.

Teikime Pagelbą Streikuojantiems Mainieriams

Darbininkai ir darbininkės, kiek išgalite, šelpkite streikuojančius mainierius, gelbėkite badaujančius darbininkų kūdikius. Pittsburgho apilinkėje iš įvairių lietuvių organizacijų yra susiorganizavęs lietuvių komitetas šelpimui streikičių. Siųsdami aukas išrašykite čekius ar money order'į to komiteto kasieriaus vardu: J. Gataveckas, 109 Cress St., Carnegie, Pa., o siųskite fin. rašt: E. K. Šiurmatienei, 315 Carothers Ave., Carnegie, Pa. Streikuojančių Angliakasių elpimo Liet. Komitetas: Pirm. J. Mdauskas, Rašt. A. K. Štackienė, Kasierius J. Gataveckas.

ANGELL BIELIAUSKAS PRANESIMAS

Visuomenei
Kas su Angell Bieliausku biznį darysit, tai niekadoms nesigruodinsit. Aš parengiu su naujausios mados parengimais, duodu viską kas tik reikalinga del fermeno. Per mane gali pasilidoti tik už \$150.00—pienos šermėnys.

Laisniuotas Graborius ir Notary Public
Atvirkite ir peratirkinkite, tai tada pamatysite ir kitoms pasakysite. Manau, kad būsite užgandinti.
ANGELL BIELIAUSKAS
61-52 Grand Avenue
MASPETH, N. Y.

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptekos, kuriose galima pirkti vaistus daug pricimesne kaina, negu kur kitur dabartinai laiku.
A. M. KISHON, Apteikorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE., ir 5046 CHENE ST., DETROIT

PAIN-EXPELLERIS
Geriausia vaista nuo paprastų peršalimų, reumatikų skausmų ir palengvina skaudamumą ir geliantis muskulams.
Tikrasis patvirtimas Inkaro vaistubaimė.
35c—vaistinėse—70c.
F. AD. RICHTER & CO.
Berry & Son, 5th St.
Brooklyn, N. Y.

YALE RESTAURANTAS

Gaminame įvairius angliškus ir lietuviškus valgius ne tik iš mėsos, bet ir iš daržovių.
Taipgi turime pranešti, kad dabar gaminame tikrus čiaulius šepus. Dvaugelia imonų skaudulais, kad restauracijoje negaranta, tokio tinkamo maisto apart mėsos. Mes užtikiname, kad mes mus išsitrinkite pagal savo skonį maistinių valgių ir be mėsos.
Kviečiame ateiti ir peratirkinti.
VELICKA IR JANUSKA SAVININKAI
YALE RESTAURANT
540 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: Stagg 9685

LIETUVIŲ VALGYKLA

Visokių Rūšių Sviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium

Pavalgius čia malonu būti, pasiūkniuoti su kitais, arba ramiai pasėkniuoti. Syki atsilankę, peratirkinsit.—Pabandykit!

Lorimer Restaurant

J. MARČIUKIENĖ Savininkė

417 Lorimer St. ("Laisvės" Name) Brooklyn, N. Y.

NAUJAUSIOS MADOS

RUSIŠKA PIRTIS TURKIŠKA

EXTRA! Laikė bedarbės prties kaina nupiginta iki 50 Centų nuo 8 val. ryto iki 6 v. vak., po 6 val.—75c. 50 Centų

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Naujai perdirbta Rusiška-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagarinimais

ČIA ĮTAISYTA DIDELIS PLAUKIMUI PRĖDAS SU SVIEŽIU ŠULINIŲ VANDENIU IR MAZESNIS PRĖDAS SU DRUSKINIU VANDENIU

PIRTIS ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ	Panedėliais nuo 12-os valandos diena per visą naktį. Utarninkais nuo 12 val. diena iki 12 val. nakties	MOTERŲ DIENOS: Panedėliais ir Utarninkais
------------------------------	--	---

Trys gariniai kambariai del išsėpimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vana jimosi kambarys. Didelis, oringas miegojimo kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell Street, Tarp Cook ir Debevoise Sts.
71ES BROADWAY IR FLUSHING AVE., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas Pulaski 1090

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS IR BALZANUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už priimaną kainą. Nulūdimu valandų prasu šauktis prie manęs.

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:
Bell _____ Oregon 5136
Keystone _____ Main 9669

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTEIKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas.—Saltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grąbą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po piacių Amerikų pagarsėjusius

URBAN'S COLD POWDERS

(Miltelius nuo šalčio)

jokių šalčių nebijo. Už 75 centus už bakšą apsiginkluok nuo savo amžino priešo!

URBO LAX TABS

(25 centai už skrynute)

yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą,—vidurių užkietėjimą,—kuris žmogui pagamina daug rūpesių ir sunkių ligų. Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatikų ir kt. vaistų tegalima gauti pas

F. URBONAS

151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telephone, Greenpoint 1411

Siųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:
FRANK A. URBAN'S PHARMACY
151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
ORDER BLANK:

Aš, žemiau pasirašęs, siūniu jums VIENĄ DOLERį, už kurį malonėsit man prisiųsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su visais nurodymais, kaip vartoti.

Vardas _____ St. ir Ave. _____
No. _____ State _____
Miestas _____ State _____

CHRONISKOS LIGOS VYRŲ ir MOTERŲ

Dr. Zins vartoja naujausius ir pasekmingiausius, ypatingus ir specialius būdus gydymui šių ligų: Kraujo užsinuodijimo, Aštrių chronikų ir savotiškų ligų, nuo Visuotinio chroniško silpnumo ir Skūros ligų, Egzemos, Skūros spuogavimų bei išsiveržimų, nuo Chroniško slogų ir skaudulių, Glandų padidėjimo, Reumatizmo, Krūtinės ir kvėpuojamos gerklės ir plaučių edemų, nuo Skilvio, žarnų, inkstų, Pūlės, šlapimūšio ligų, taipgi ir įvairių kitų nesveikųjų bei ligų, kaip paprastų, taip ir chronikų, ir edėnių ligų.

Mano Kaina Visada Yra Pricinama. Jm nieko nekaštuos pasiteirat pas Dr. Zinsą, apie pasitikimą gydymą, tinkamas ir greitias pasekmes. Aš galiu jums pagelbėti. Specialiai kraujo ištyrinimui, šlapimo analizis, kraujo spaudimo ištyrimas ir X-spindulių. 606 [reikiami ir Cilepai].

Patarimai ir išegaminavimas uždėgy; ir viskas užlaikoma slaptai.

DR. ZINS Specialistas

25 metų patyrimo
110 E. 16th St., New York
Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.

Sioklomis dienomis nuo 9 val. iš ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 val. iš ryto iki 4 val. po pietų.

PHILADELPHIA, PA. PHILADELPHIA, PA.

Trečias Metinis Bazaras

Rėngia International Labor Defense

Įvyks Pėtnyčioje ir Subatoje

13 ir 14 Balandžio-April, 1928

NEW TRAYMORE HALL
Columbia Ave and Franklin St., Philadelphia, Pa.

Puikus ir Linksmas Koncertas. Smagūs Šokiai prie Geros Muzikos

ĮZANGA 60 CENTŲ DEL ABIEJŲ VAKARŲ VIENAM SYKIUI ĮZANGA 40 CENTŲ

